

แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ในด้านการส่งเสริมแรงงาน

การจัดอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่ด้านยุทธศาสตร์และแผนงานของหน่วยงานภายในกระทรวงแรงงาน
การจัดทำแผนงานโครงการ และตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับแผนระดับที่ 1 และระดับที่ 2
และการจัดทำนโยบายด้านแรงงาน

ดร.พชรวรรณ อุบลเลิศ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพคนและสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

วันพฤหัสบดีที่ 5 สิงหาคม 2564 เวลา 10.00 น.

ณ ห้องประชุมประสงค์ วัฒนินท์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน และผ่านระบบออนไลน์

1

แผนระดับประเทศ

2

กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

3

หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตอบสนองโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

4

สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและผลกระทบด้านแรงงาน

5

ทิศทางการพัฒนากำลังแรงงานในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13

6

การขับเคลื่อนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

แผนระดับประเทศ

การถ่ายระดับแผนพัฒนาประเทศ

มติ ครม.
วันที่ 4 ธ.ค. 2560

1

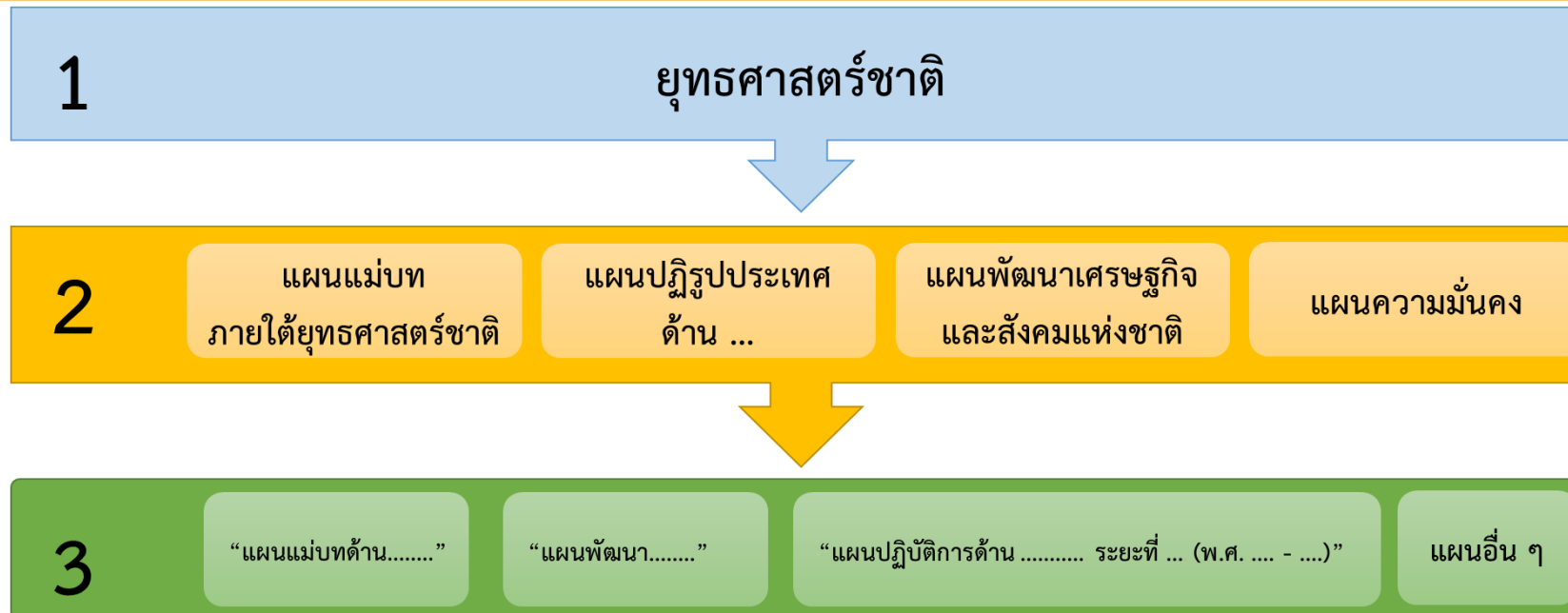
เห็นชอบการจำแนกแผนออกเป็น 3 ระดับ

- ◎ แผนระดับที่ 1 ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ
- ◎ แผนระดับที่ 2 ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ และแผนความมั่นคง
- ◎ แผนระดับที่ 3 ได้แก่ แผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ 1 และแผนระดับที่ 2 ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ หรือจัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด หรือจัดทำขึ้นตามพันธกรณีหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ โดยรวมถึงแผนปฏิบัติการทุกระดับ แต่ไม่นับรวมแผนปฏิบัติราชการในแต่ละปีงบประมาณของส่วนราชการ

2

เห็นชอบวิธีการเสนอแผนและการตั้งชื่อแผนของแผนในระดับที่ 1 และแผนระดับที่ 2 สำหรับการเสนอแผนระดับที่ 3 ให้หน่วยงานเจ้าของแผนดำเนินการ ดังนี้

- ◎ ระบุถึงความสอดคล้องของแผนที่เสนอกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนในระดับที่ 2 ให้ชัดเจน และควรกำหนดให้มียุทธศาสตร์ประกอบของแผน
- ◎ มีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม รวมทั้งกลไกการติดตามประเมินผล และควรคำนึงถึงวงเงินของประเทศที่จะดำเนินการตามแผนให้ประสบผลสำเร็จ
- ◎ กรณีที่แผนส่งผลกระทบต่อประเทศอย่างกว้างขวาง ให้หน่วยงานเจ้าของแผนจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่างรอบด้าน และประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องกับผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน
- ◎ การตั้งชื่อแผนในระดับที่ 3 กำหนดให้ใช้ชื่อว่า “แผนปฏิบัติการด้าน ... ระยะที่ ... (พ.ศ. -)”

หมายเหตุ: 4 ธันวาคม 2560 ครม. มีมติกำหนดการตั้งชื่อแผนในระดับที่ 3 ให้ใช้ชื่อว่า “แผนปฏิบัติ การด้าน ... ระยะที่ ... (พ.ศ. -)” เว้นแต่ได้มีการระบุชื่อแผนไว้ในกฎหมายก่อนที่จะมีมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560 เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง มติ ครม. เป็นต้น ว่าให้ใช้ชื่อแผนว่า แผนแม่บทด้าน... แผนพัฒนา.. หรือ แผนอื่น ๆ ... จึงจะสามารถใช้ชื่อแผนตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายนั้น ๆ

แผนระดับต่าง ๆ

แผนระดับต่าง ๆ ของประเทศ

แผนระดับ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนระดับ 2

แผนแม่บทฯ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ

แผนปฏิรูปฯ

แผนมั่นคงฯ

แผนระดับ 3

แผนปฏิบัติการด้าน ...

แผนปฏิบัติราชการ
(รายปี และราย 5 ปี)

แผนอื่น ๆ

ยุทธศาสตร์ชาติ (2561-2580)

2566

2570

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1-12

■ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12
(พ.ศ. 2560 - 2565)

แผนฯ 13

- ปัจจุบัน สศช. อยู่ระหว่างการยก
ร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13
- เป็นกลไกหลักในการถ่ายทอด
ยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติ
ร่วมกับแผนระดับ 2 ฉบับอื่น
- มีบทบาทในการระบุทิศทางการพัฒนา
ที่ประเทศควรมุ่งเน้น ในระยะ 5 ปี
- กำหนดเป้าหมายและประเด็น
การพัฒนาชี้ชัดและจำเพาะเจาะจง

วิสัยทัศน์ประเทศไทย 2580

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

มั่นคง

- มีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศและมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง
- ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย
- สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคง มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน
- มีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ

มั่งคั่ง

- ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ยกระดับเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน
- เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน
- มีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่อง อาทิ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน และ ทุน อื่นๆ

ยั่งยืน

- การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ ด้านรายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกิน พอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม
- มีการผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลก
- คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน ทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

“ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนา
อย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”

โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคคน
ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ
สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโต
บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐ
ของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม
โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ

เป้าหมายการพัฒนาประเทศ

“ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข
เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม
ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”

1 ด้านความมั่นคง

1. ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข
2. บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ
3. กองทัพ ช่วยรบด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคง
4. ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ยอมรับและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ
5. การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

1. ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน
2. ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

1. คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21
2. สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

1. สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ
2. กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศในทุกระดับ
3. เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพัฒนา และการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

1. อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล
2. พัฒนาและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบจากการพัฒนา สังคมเศรษฐกิจของประเทศ
3. ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ
4. ยกระดับกระบวนการผลิต เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

1. ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่โปร่งใสทุกด้านและผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
2. ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง
3. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
4. กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

23 ประเด็น

แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - 19 พ.ศ. 2564 - 2565

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง การประกาศแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - 19 พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

โดยที่ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและใช้บังคับ ณ วันที่ ๑๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ แล้วนั้น ตามพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ วรรคสี่ กำหนดให้ ในกรณีที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเห็นว่ามีควมจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมแผนแม่บท ให้สอดคล้องกับสถานการณ์หรือความจำเป็นของประเทศ ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะรัฐมนตรีก่อน จึงดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติม

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โควิด - 19 ซึ่งเป็น โรคอุบัติใหม่ที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศไทยในหลายมิติ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วน ในการเพิ่มเติมแผนแม่บทให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ และการบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการระบาดโรคโควิด - 19 เป็นไปอย่างต่อเนื่องและเกิดผล อย่างเป็นรูปธรรม ตามวิสัยทัศน์ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามที่กำหนดในยุทธศาสตร์ชาติ

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - 19 พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ ตามที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอ ดังมีสาระสำคัญแบบตามท้ายนี้ จึงให้ประกาศแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - 19 พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ ในราชกิจจานุเบกษาเพื่อทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19
พ.ศ. 2564-2565

(ฉบับสมบูรณ์)

เป้าหมายของแผนแม่บทเฉพาะกิจ (2564-2565) และ 4 ประเด็นการพัฒนาที่ต้องให้ความสำคัญเป็น

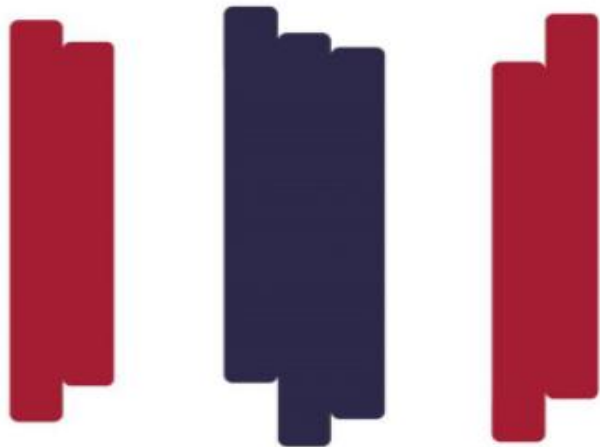
“คนสามารถยังชีพอยู่ได้ มีงานทำ กลุ่มเปราะบางได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง สร้างอาชีพและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น เศรษฐกิจฟื้นตัวเข้าสู่ภาวะปกติ และมีการวางรากฐานเพื่อรองรับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่”

แผนการปฏิรูปประเทศ

(ฉบับปรับปรุง)

(ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา)

1. การเมือง

2. การบริหารราชการแผ่นดิน

3. กฎหมาย

4. กระบวนการยุติธรรม

5. เศรษฐกิจ

6. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7. สาธารณสุข

8. สื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศ

9. สังคม

10. พลังงาน

11. การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ

12. การศึกษา

13. วัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ชาติ

ระดับ
1

ความมั่นคง

พัฒนาและเสริมสร้าง
คนในทุกภาคส่วน
มีอาชีพการงานและมี
รายได้เพียงพอ

การสร้างความสามารถ
ในการแข่งขัน

การพัฒนาทักษะความสามารถของแรงงาน
ให้มีทักษะและความรู้ตามความต้องการ
ของตลาดเพื่อสนับสนุนการพัฒนา
อุตสาหกรรมและบริการอย่างยั่งยืน

การพัฒนาและเสริมสร้าง
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยกระดับศักยภาพ ทักษะ สมรรถนะ
แรงงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ
ความสามารถเฉพาะบุคคล

การสร้างโอกาสและ
ความเสมอภาคทางสังคม

เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทยให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพ
และความริเริ่มสร้างสรรค์/ มีความปลอดภัยในการทำงาน/
ส่งเสริมให้แรงงานทั้งในและนอกระบบเข้าสู่ระบบประกันสังคมอย่าง
ทั่วถึง/พัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาของ
กลุ่มจังหวัดและบริบทของเมือง

ระดับ
2

แผนฯ 12

- ย.1 แรงงานมีความรู้/ทักษะตามความต้องการตลาดงาน
- ย.2 รมรคให้แรงงานนอกระบบตระหนักถึงประโยชน์ของการสร้างหลักประกันในวัยเกษียณ และประโยชน์ของระบบประกันสังคม
- ย.3 เพิ่มผลิตภาพแรงงาน/สนับสนุนการพัฒนาทักษะ ฝีมือแรงงาน
- ย.10 ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านพัฒนาขีดความสามารถด้านทักษะแรงงานและมาตรฐานแรงงาน

แผนปฏิรูป
ประเทศ

- ด้านสังคม การออมเพื่อการเกษียณในกลุ่มแรงงานในและนอกระบบ
- ด้านเศรษฐกิจ เพิ่มผลิตภาพแรงงาน/ส่งเสริมแรงงานให้เข้าถึงแหล่งทุนเพื่อพัฒนาทักษะ/ขยายความ
คุ้มครองกองทุนประกันสังคมให้ครอบคลุมแรงงานนอกระบบและเกษตรกร/การเคลื่อนย้ายแรงงาน
- ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และทรัพยากรมนุษย์ ระบบ E-Workforce Ecosystem

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต การพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ
ไปสู่อุตสาหกรรมอนาคต
- ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต พัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน
- พลังทางสังคม พัฒนาระบบสวัสดิการทางสังคมในสถานประกอบการ /เพิ่มโอกาสของสตรี
ในการทำงานเชิงเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง
- เศรษฐกิจฐานราก ยกระดับการเป็นผู้ประกอบการ/สร้างสภาพแวดล้อมและกลไก
การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
- ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม สร้างหลักประกันสวัสดิการสำหรับแรงงาน/
มีระบบและกลไกให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย อาทิ ผู้สูงอายุ สตรี แรงงานในภาคการผลิตที่มีความเสี่ยง

ระดับ
3

แผนปฏิบัติการด้านแรงงาน (พ.ศ. 2563 - 2565) ฉบับทบทวน พ.ศ. 2564

การพัฒนาศักยภาพแรงงานและ
ผู้ประกอบการให้สอดคล้องกับ
ความต้องการของตลาด

การคุ้มครองและเสริมสร้างความมั่นคง
หลักประกัน ในการทำงานและคุณภาพชีวิตที่ดี

การบริหารจัดการด้าน
แรงงานระหว่างประเทศ

การพัฒนาโครงสร้าง
ของตลาดแรงงาน

การบริหารจัดการองค์กร
ด้วยหลักธรรมาภิบาล
และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในองค์กร

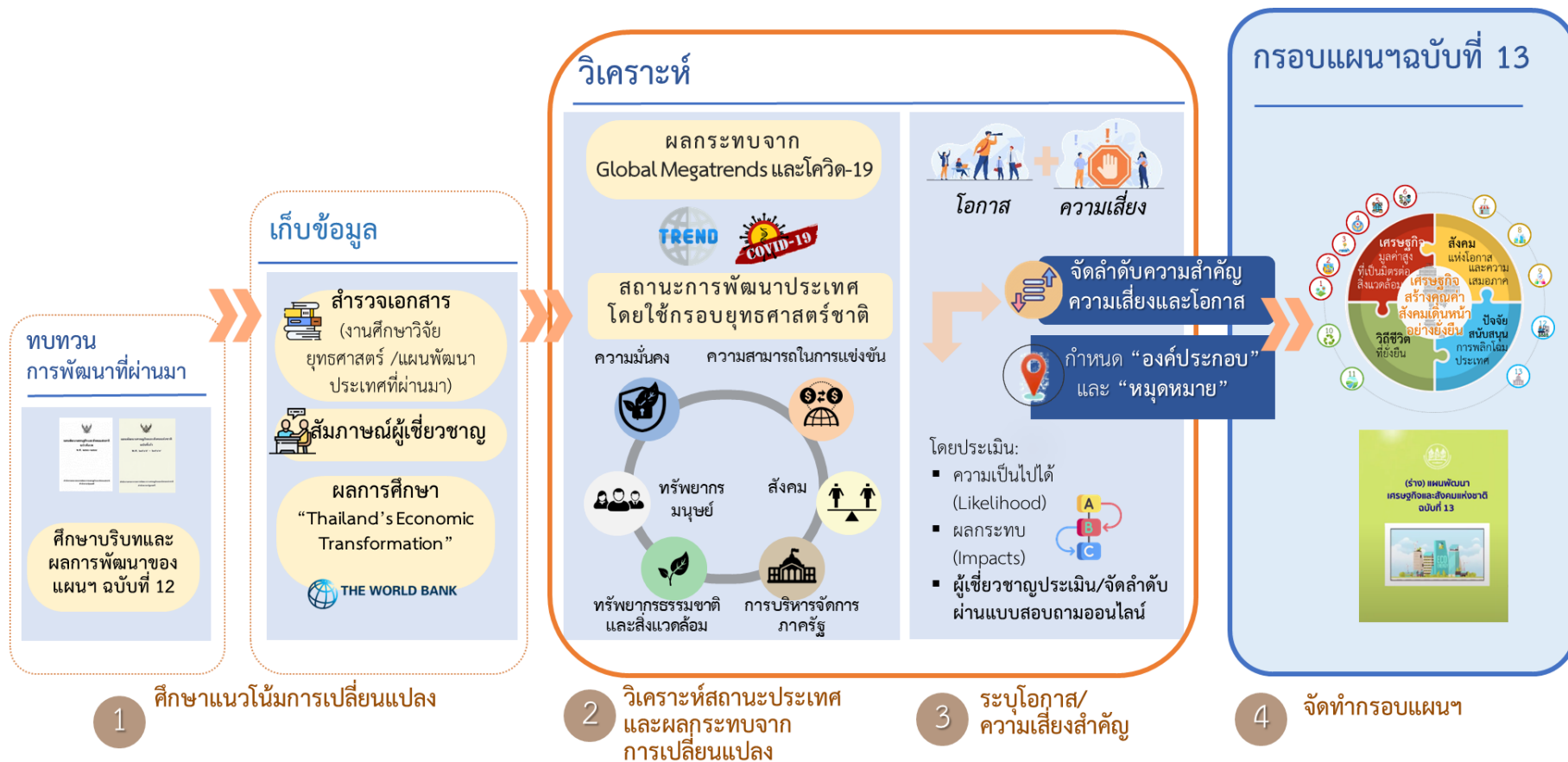
การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ
และบูรณาการข้อมูลทันสมัย

กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่

13

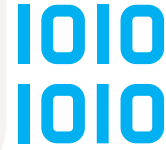
แนวทางการจัดทำกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก (Global Megatrends)

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

- 4IR, Digital Transformation ที่ถูกเร่งด้วย COVID-19
- โอกาสในการยกระดับการพัฒนา แต่ยังเป็นความเสี่ยงต่อการจ้างงาน, Digital Divide, และ Cyber Security

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร

- สัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง วัยแรงงานลดลง
- เศรษฐกิจผู้สูงอายุ การทำงานและสภาพสังคมรูปแบบใหม่

อนาคตของงาน

- งานบางประเภทจะหายไป และเกิดงานประเภทใหม่
- การจ้างงานที่มีใช้รูปแบบมาตรฐานเพิ่มสูงขึ้น

การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมทางสังคม

- คนเจนเนอเรชันวายมีแนวโน้มย้ายถิ่นและย้ายงานสูงขึ้น
- ค่านิยมการดำรงชีวิตเปลี่ยนไป อาทิ การเห็นความสำคัญของการศึกษามากขึ้น การไม่นิยมมีลูก

การขยายตัวของความเป็นเมือง

- ภายใน 30 ปี ประชากร 70% ของโลกจะอาศัยในเขตเมือง
- หลายเมืองทั่วโลกกำลังมุ่งสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City)

การดูแลสุขภาพและการรักษาพยาบาล

- การดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน สินค้าและบริการสุขภาพ
- การแพทย์ที่ทันสมัย เพิ่มความสามารถของระบบสาธารณสุข

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- มีแนวโน้มรุนแรง รวดเร็ว และผันผวนกว่าที่คาดการณ์ไว้
- ความเสี่ยงต่อภัยพิบัติและผลกระทบต่อระบบนิเวศ

ความพยายามระดับโลกในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

- ความตกลงระหว่างประเทศเพื่อควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลก
- หลายประเทศตั้งเป้าหมายเพื่อมุ่งสู่ Net Zero Emissions

พลังงานหมุนเวียนและยานยนต์ไฟฟ้า

- พลังงานแสงอาทิตย์และลม มีต้นทุนลดต่ำลงอย่างรวดเร็ว
- หลายประเทศมีแผนที่จะระงับการจำหน่ายยานยนต์เชื้อเพลิงฟอสซิล

แนวโน้มเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ

- ความตึงเครียดระหว่างมหาอำนาจตะวันตกและตะวันออก
- ความท้าทายในการกำหนดบทบาทความร่วมมือของไทย

ผลกระทบและแนวโน้มจากโควิด-19

ผลกระทบในระดับโลก

- GDP โลกปี 2563 หดตัว 4.3%
- อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น 6.5% และชั่วโมงการทำงานลดลง
- การค้าและการเดินทางระหว่างประเทศหดตัวรุนแรง

ผลกระทบต่อประเทศไทย

- ไทยรับมือกับโควิด-19 ได้ดีเป็นอันดับ 4 ของโลก
- แต่ผลกระทบทางเศรษฐกิจรุนแรง เนื่องจากพึ่งพาการท่องเที่ยวและส่งออกในสัดส่วนสูง
 - GDP ติดลบ ปี 2563 หดตัว 6.1%
 - อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น เป็นประมาณ 1.90%
 - ชั่วโมงการทำงานลดลง โดยเฉพาะในแรงงานที่มีอายุน้อยและมีการศึกษาสูง

ผลกระทบต่อแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

การเปลี่ยนแปลงสู่ยุคดิจิทัล
ถูกเร่งรัดให้เกิดในอัตราเร่ง

1010
1010

แรงกดดันต่อพฤติกรรมสุขภาพ
มาตรฐานสุขอนามัย

ห่วงโซ่มูลค่าโลกสั้นลง
เชื่อมโยงในภูมิภาคมากขึ้น

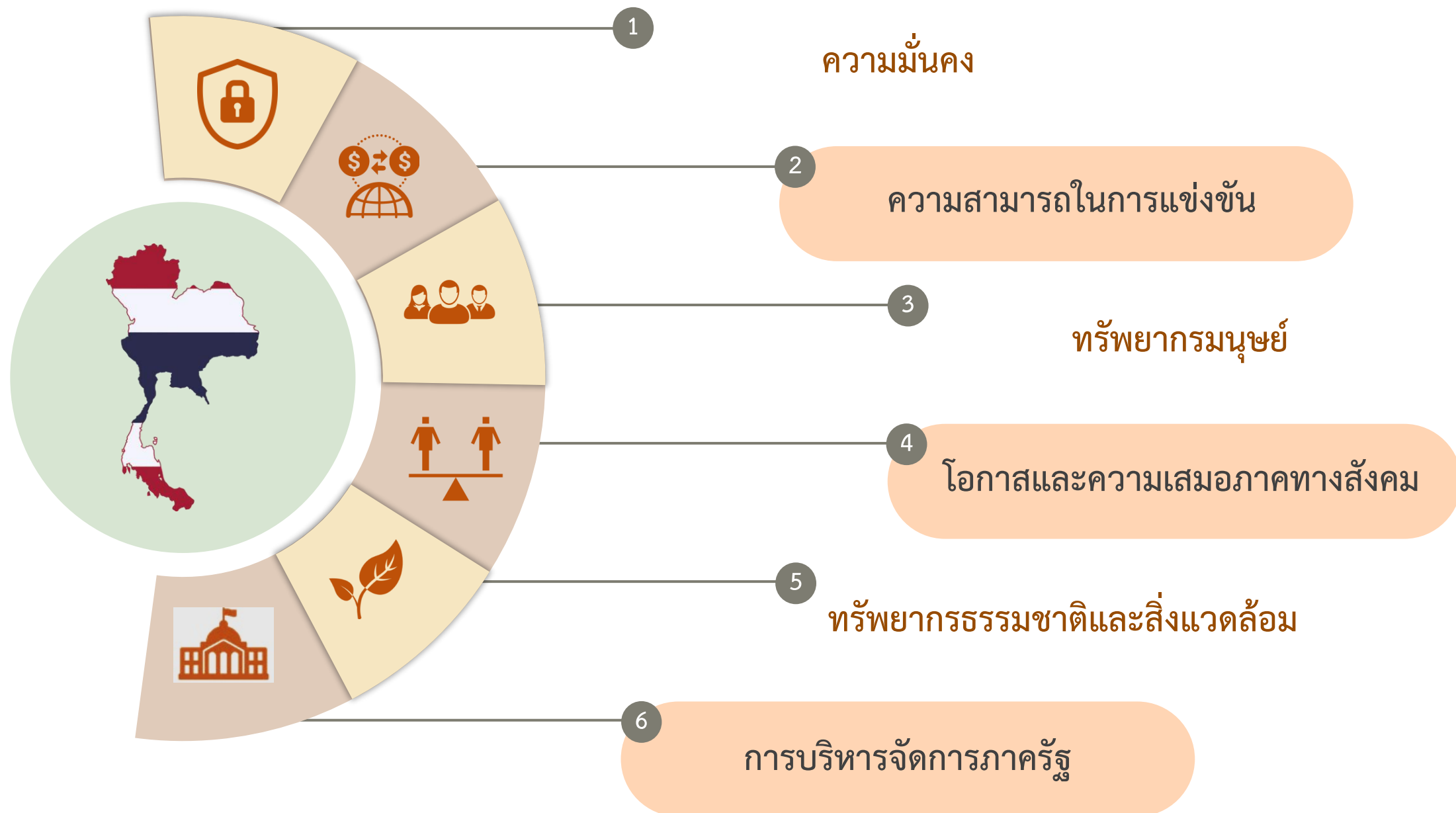
แรงงานนอกระบบเพิ่มขึ้น

เป็นโอกาสให้ธรรมชาติฟื้นฟู
แต่เพิ่มขยะพลาสติก/ขยะติดเชื้อ

สถานะของประเทศและผลจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

1. ความมั่นคง

“ไทยมีระดับความมั่นคงปลอดภัยค่อนข้างต่ำ การโจมตีทางไซเบอร์และสาธารณภัยยังคงเป็นภัยคุกคามที่สำคัญ แต่ยังมีโอกาสในการดำเนินบทบาทเชิงรุกในการส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาค”

1 การรักษาความสงบในประเทศ

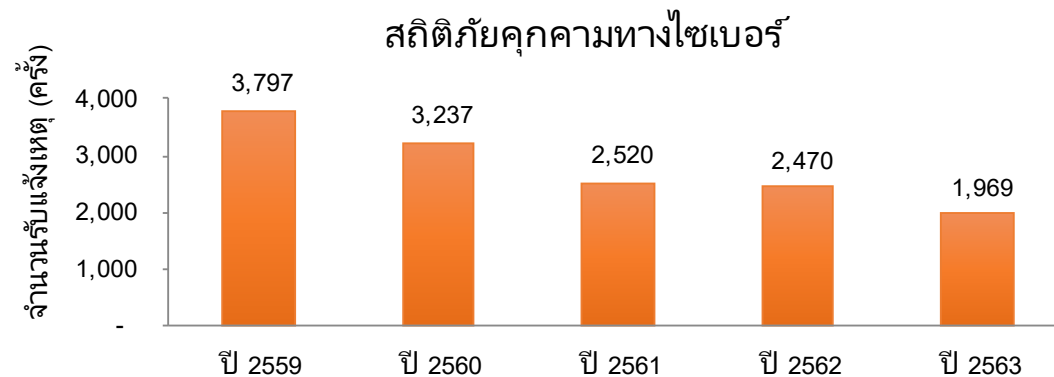
- ไทยมีระดับความมั่นคงและปลอดภัยค่อนข้างต่ำ โดยเปรียบเทียบกับประเทศอื่น
- ปัญหาความเชื่อมั่นในรัฐและความขัดแย้งทางความคิดในสังคม

2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

- ภัยคุกคามทางไซเบอร์ของไทยมีแนวโน้มลดลง แต่ระดับการใช้เทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้นอาจทำให้มีความเสี่ยงเพิ่มขึ้น
- ภัยธรรมชาติเป็นหนึ่งในภัยคุกคามทางความมั่นคงที่สำคัญ

3 การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงระดับนานาชาติ

- การพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีกับต่างชาติ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน
- ไทยแสดงบทบาทนำในการส่งเสริมเสถียรภาพทั้งในอาเซียนและเอเชีย

ที่มา ไทยเซิร์ต (2563)

2. ความสามารถในการแข่งขัน: ประเด็นเชิงโครงสร้าง

2. ความสามารถในการแข่งขัน: ภาคการผลิตเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

ภาคการผลิตเดิมที่สำคัญ

อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

 การเกษตร	 การท่องเที่ยว	 อุตสาหกรรมชีวภาพ	 การแพทย์ ครบวงจร	 อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล	 การคมนาคมขนส่ง และโลจิสติกส์	 อุตสาหกรรมความมั่นคง
■ ผลิตภาพแรงงานต่ำ ■ มีแรงงานสูงอายุในสัดส่วนสูง ■ ความเสี่ยงจาก Climate Change และมาตรฐานความปลอดภัยที่เข้มงวด	ก่อนโควิด-19 ■ แนวโน้มเติบโตดี แต่ค่าใช้จ่ายขยายตัวต่ำ ■ แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งเสื่อมโทรม หลังโควิด-19 ■ มีอุปทานส่วนเกิน ■ การแข่งขันด้านราคารุนแรงขึ้น	■ ต้นทุนเทคโนโลยียังอยู่ในระดับสูง ■ มูลค่าการผลิตในตลาดโลกยังค่อนข้างต่ำ	■ โรงพยาบาลได้มาตรฐาน JCI สูงเป็นอันดับที่ 4 ของโลก ■ ปี 2560 ค่าใช้จ่ายการรักษาพยาบาลของชาวต่างชาติสูงเป็นอันดับที่ 5 ของโลก	■ มีจุดแข็งในการผลิต HDD แต่เติบโตลดลงจากการเปลี่ยนผ่านเทคโนโลยีสู่ SSD ■ มีบทบาทหลักเป็นเพียง OEM ■ ในปี 2559 ธุรกิจซอฟต์แวร์มีมูลค่าการผลิตกว่า 5 หมื่นล้านบาท	■ โลจิสติกส์: ปี 2562 ไทยอยู่ที่อันดับที่ 32 ของโลก และมีแนวโน้มดีขึ้น ■ ยานยนต์สมัยใหม่: ปริมาณการผลิต ICE สูง แต่ยังขาดความพร้อมในการผลิต EV ■ การบิน: ขาดแคลนผู้ประกอบการที่เชี่ยวชาญ	■ การผลิตยุทโธปกรณ์เชิงพาณิชย์ยังไม่สามารถแข่งขันกับประเทศที่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศครบวงจรได้

หากไม่ปรับตัว มีความเสี่ยงที่จะสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน และส่งผลกระทบต่อความยั่งยืน

(1) การแพทย์ (2) ดิจิทัล (3) โลจิสติกส์ และ (4) ยานยนต์สมัยใหม่
มีแนวโน้มเติบโตที่ดีในระยะแผนฯ 13 แต่ต้องเร่งสร้างความพร้อม โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีและทักษะแรงงาน

3. ทรัพยากรมนุษย์

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของไทยมีแนวโน้มที่ดีขึ้น แต่ยัง**ประสบปัญหาเชิงคุณภาพ** ทั้งด้าน**การศึกษา**และ**ทักษะแรงงาน** ซึ่งจะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น เมื่อเผชิญกับแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงในระยะต่อไป

ดัชนีการพัฒนามนุษย์
(Human Development Index)

ปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย
ในปี 2562
0.73 → 0.78

ผลคะแนนสอบ PISA ของเด็กไทย
อยู่ในระดับต่ำ และมีอันดับลดลงอย่างต่อเนื่อง

	2555	2561
	1	1
	2	2
	6	3
	50 /79	66 /79

คุณภาพการศึกษาของไทยอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเทียบกับระดับนานาชาติ

ดัชนีความสามารถในการแข่งขันระดับโลก
(Global Competitiveness Index)

ด้านทักษะ

	อันดับรวม 2562-63	จาก 141 ประเทศ 2561-62	จาก 10 ประเทศ 2562-63
อันดับรวม 2562-63		73	6
ชุดทักษะของผู้สำเร็จการศึกษา (Skillsets of Graduates)		61 /140	79 /141
ทักษะดิจิทัลในกลุ่มประชากร (Digital Skills among Pop.)		61 /140	66 /141

ไทยขาดแคลนทักษะแรงงาน ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและบริบทการเปลี่ยนแปลง

ประเด็นความท้าทายที่สำคัญ

- ความต้องการทักษะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
- การเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความจำเป็นมากขึ้น
- ทักษะด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมถึง Soft Skills เป็นที่ต้องการมากยิ่งขึ้น
- ทักษะที่แทนได้ด้วยเทคโนโลยีมีความต้องการลดลง

- โอกาสในการยกระดับคุณภาพและขยายโอกาสทางการศึกษา จากประชากรวัยเรียนที่ลดลงและความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

- ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและทักษะ อาจเพิ่มสูงขึ้น สำหรับกลุ่มคนที่เข้าไม่ถึงเทคโนโลยี

4. โอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ความยากจน

สัดส่วนคนจนลดลงอย่างต่อเนื่อง
แต่**คนจำนวนหนึ่งยังคงติดกับดักความยากจน**

- กลุ่มคนที่มีรายได้น้อยที่สุดมีโอกาสต่ำที่จะเลื่อนขึ้นมาอยู่ในกลุ่มที่มีรายได้สูงขึ้น

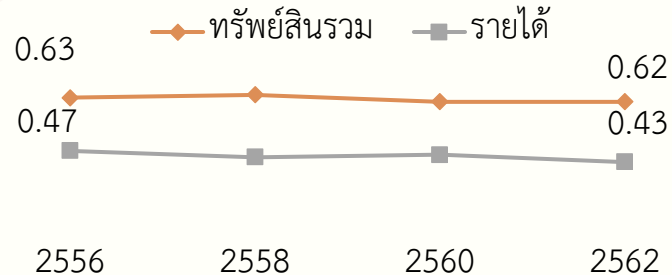
การขยับสถานะของคนจนยิ่งเป็นไปได้ยาก
จากโควิด-19 อัตราการพึ่งพิงที่สูงขึ้น
และการเข้าไม่ถึงเทคโนโลยี

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและข้อมูลยังทำให้มีโอกากระบุคนจน ช่วยเหลือได้อย่างตรงจุด

ความเหลื่อมล้ำ

ไทยยังเผชิญความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ

โควิด-19 ฉายภาพความเหลื่อมล้ำให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
เนื่องจากกลุ่มเปราะบางมีความสามารถในการรับมือกับวิกฤตต่ำกว่า

Digital Divide

โดยเฉพาะในด้านการศึกษาและการเข้าถึงสวัสดิการรัฐ

โอกาสขยับสถานะของคนจนน้อยลง ความเหลื่อมล้ำเพิ่มสูงขึ้น ขณะที่ความคุ้มครองทางสังคมยังไม่เพียงพอและไม่เหมาะสมกับบริบทและรูปแบบการทำงานที่เปลี่ยนไป

ความคุ้มครองทางสังคม

ประสบปัญหาความเพียงพอ และความยั่งยืน

- แม้จะครอบคลุมคนทุกช่วงวัย แต่**สิทธิประโยชน์ยังอยู่ในระดับต่ำ**
- มีลักษณะ **แยกส่วน ขาดการบูรณาการ** ส่งผลให้เกิดความขาดแคลนและซ้ำซ้อนในบางสิทธิประโยชน์/กลุ่มเป้าหมาย

สัดส่วนแรงงานนอกระบบสูง กว่า 50% ของกำลังแรงงาน และมี**แนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น**

5. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัญหามลพิษและผลจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
มีแนวโน้มทวีความรุนแรงขึ้น และจะเป็นภัยคุกคามสำคัญ
ทั้งต่อทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพชีวิต

ป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ

- สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ค่อนข้างคงที่ เนื่องจากมีการปลูกทดแทนป่าที่ถูกทำลาย
- ไฟป่าได้กลายมาเป็นสาเหตุการทำลายพื้นที่ป่าที่รุนแรงกว่าการบุกรุก
- ไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพมากเป็นอันดับที่ 15 ของโลก แต่จำนวนชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ทรัพยากรน้ำ

- การขาดแคลนน้ำมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น โดยเฉพาะในภาคการเกษตร
- น้ำท่วมสร้างความเสียหายเป็นประจำทุกปี
- ความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้น และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการจัดการน้ำ

มลพิษ

- ในปี 2562 ขยะชุมชน 22% ไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง กลายเป็นขยะตกค้าง
- แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอาจทำให้ขยะอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มจำนวนขึ้น
- ฝุ่น PM 2.5 มีค่าเกินมาตรฐานทุกปี โดยเฉพาะในพื้นที่เมืองและเขตอุตสาหกรรม
- น้ำเสียชุมชนที่ไม่ได้รับการบำบัดมีปริมาณสูง

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

- พื้นที่ป่าชายเลนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย
- แนวปะการัง 80% มีสภาพเสียหายถึงเสียหายมาก จากอุณหภูมิน้ำทะเลที่สูงขึ้นและการกระทำของมนุษย์
- การกักขยะชายฝั่งได้รับการแก้ไขในหลายพื้นที่ แต่ Climate Change อาจทำให้สถานการณ์รุนแรงขึ้น
- ขยะในทะเลเพิ่มขึ้นปีละประมาณ 3 หมื่นตัน โดยตรวจพบไมโครพลาสติกในสัตว์ทะเลประมาณ 90%

ก๊าซเรือนกระจก (GHGs)

- แนวโน้มปริมาณการปล่อย GHGs ของไทยยังคงเพิ่มขึ้น โดย 74% ของ GHGs ของไทย มาจากการใช้พลังงาน
- พลังงานหมุนเวียนและยานยนต์ไฟฟ้า เป็นโอกาสสำคัญของไทยในการลดก๊าซเรือนกระจก

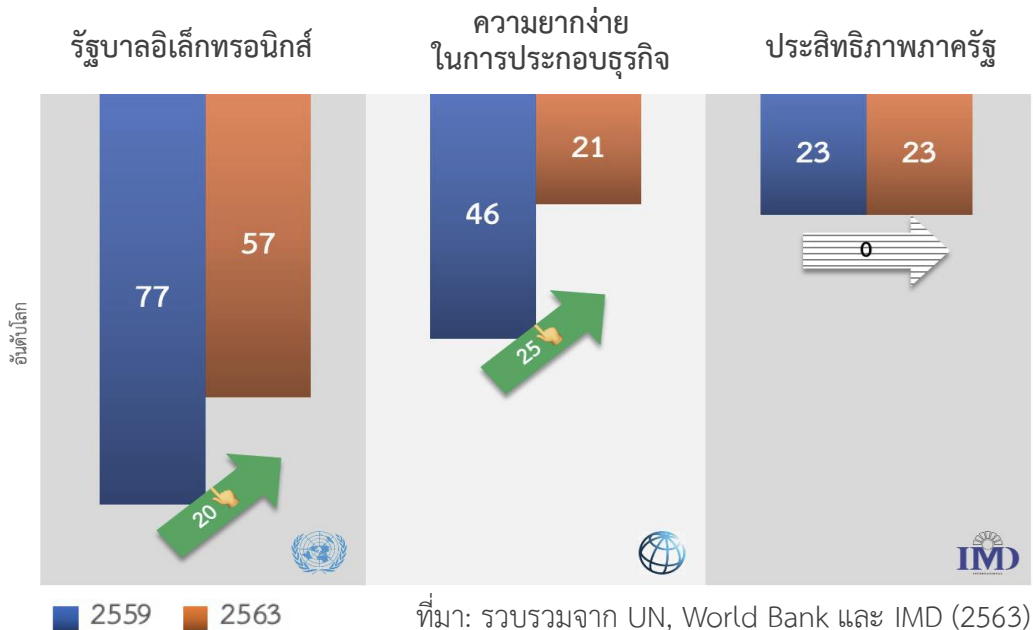
6. ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ภาครัฐมีความก้าวหน้าในการปรับปรุงระบบบริหารจัดการให้เป็นดิจิทัล แต่มีความท้าทายด้านการรักษาความยั่งยืนทางการคลัง การปรับปรุงกฎระเบียบให้ทันสมัย และการปรับโครงสร้างให้มีความยืดหยุ่น

การจัดอันดับของหน่วยงานระหว่างประเทศ

อันดับด้านการจัดการภาครัฐปรับตัวดีขึ้น

- ดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ อันดับที่ **57 จาก 193** ประเทศ
- ความง่ายในการประกอบธุรกิจ อันดับที่ **21 จาก 189** ประเทศ
- ดัชนีประสิทธิภาพภาครัฐ อันดับที่ **23 จาก 63** ประเทศ

ประเด็นความท้าทายที่สำคัญ

- **ความคาดหวังที่สูงขึ้น** โดยเฉพาะความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ และการเปิดเผยข้อมูล
- **ความเสี่ยงด้านความยั่งยืนทางการคลัง** สัดส่วนรายจ่ายลงทุนต่ำกว่าเป้าหมายในรอบความยั่งยืนทางการคลัง แต่ค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และความสามารถในการจัดเก็บรายได้อาจลดต่ำลง

- **กฎระเบียบมีความซ้ำซ้อนและล้าสมัย** ในปี 2562 มีกฎระเบียบที่ไม่จำเป็นถึง 85% คิดเป็นความสูญเสียกว่าแสนล้านบาท/ปี (0.8% ของ GDP)
- **ภาครัฐมีโครงสร้างขนาดใหญ่และไม่ยืดหยุ่น** ภาครัฐขยายตัวต่อเนื่องยากที่จะยกเลิกหรือควมรวมหน่วยงาน และยังคงบทบาทผู้ให้บริการ (Operator) ในสาขาที่ภาคส่วนอื่นสามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โอกาสและความเสี่ยงที่สำคัญ

ความจำเป็นในการพลิกโฉมประเทศไทย

โอกาสและความเสี่ยงจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง และสถานการณ์พัฒนาประเทศ ทำให้ไทยต้องเสริมสร้างให้เกิดความเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ในระดับโครงสร้าง (Transform) เนื่องจากการปรับตัวแบบค่อยเป็นค่อยไปอาจไม่เพียงพอต่อการผลักดันให้ไทยบรรลุเป้าหมายการพัฒนาตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างยั่งยืนและทันการณ์

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนฯ

เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยไปสู่

“สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”

โดยกำหนดเป้าหมายหลักไว้ 5 เป้าหมาย ได้แก่

- 1) การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม
- 2) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่
- 3) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม
- 4) การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน
- 5) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงภายใต้บริบทโลกใหม่

ภายใต้เป้าหมายในแต่ละด้าน ได้มีการกำหนด “**หมุดหมาย**” (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ ‘เป็น’ มุ่งหวังจะ ‘มี’ หรือต้องการจะ ‘ขจัด’ ในช่วงระยะเวลา 5 ปี รวม 13 หมุดหมาย

หมุดหมาย 1

ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

หมุดหมาย 2

ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน

หมุดหมาย 3

ไทยเป็นผู้นำด้านการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน

หมุดหมาย 4

ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

หมุดหมาย 5

ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค

หมุดหมาย 6

ไทยเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของอาเซียน

หมุดหมาย 7

ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้

หมุดหมาย 8

ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน

หมุดหมาย 9

ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

หมุดหมาย 10

ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

หมุดหมาย 11

ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

หมุดหมาย 12

ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

หมุดหมาย 13

ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

เป้าหมายหลัก

1. การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม	2. การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่	3. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม	4. การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน	5. การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่
--	-------------------------------	--	-----------------------------------	--

ขอบเขต

1.1 ภาคการผลิตและบริการสำคัญได้รับการยกระดับให้มีความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้นและสามารถตอบโจทย์พัฒนาการของเทคโนโลยีและสังคมยุคใหม่ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ด้วยการใช้นวัตกรรม องค์ความรู้ และความคิดสร้างสรรค์ 1.2 เศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อยสามารถเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย 1.3 ประเทศไทยมีระบบนิเวศที่สนับสนุนด้านการลงทุนและการพัฒนานวัตกรรม	2.1 คนไทยมีทักษะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่และมีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม 2.2 กำลังคนมีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย 2.3 คนไทยมีหลักประกัน ได้รับความคุ้มครองทางสังคม ที่ส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต	3.1 ความเหลื่อมล้ำลดลง ทั้งในเชิงรายได้และความมั่งคั่ง และโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจ 3.2 กลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสมีโอกาสในการเลื่อนชั้นทางเศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้น 3.3 ประชาชนทุกกลุ่มได้รับบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม	4.1 การใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตและบริการมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ 4.2 ปัญหามลพิษสำคัญ โดยเฉพาะมลพิษทางอากาศ ขยะ และมลพิษทางน้ำได้รับการจัดการด้วยวิธีการที่ยั่งยืน 4.3 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศมีแนวโน้มลดต่ำลง เพื่อมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ในระยะยาว	5.1 ประเทศไทยมีความสามารถในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในอนาคต โดยเฉพาะการเป็นสังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยโรคระบาด และภัยคุกคามทางไซเบอร์ 5.2 ประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล 5.3 โครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐมีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล
---	---	---	---	---

เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ปรับทิศทางของภาคการผลิตเดิม

1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำ ด้านสินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

- มีการปรับโครงสร้างให้มีผลิตภาพและผลตอบแทนสูง
- เกษตรกรเข้าถึงช่องทางการตลาดที่หลากหลาย
- มีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม อาทิ แหล่งน้ำ และระบบโลจิสติกส์
- เทคโนโลยีชีวภาพได้รับการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2 ไทยเป็นจุดหมาย ของการท่องเที่ยวที่เน้น คุณค่าและความยั่งยืน

- มีภาพลักษณ์ในฐานะจุดหมายการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าและความยั่งยืน
- มีจุดเด่นด้านการท่องเที่ยวรูปแบบเฉพาะ กิจกรรมหลากหลาย เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพ
- รายได้จากการท่องเที่ยวกระจายสู่เมืองรอง ชุมชน และผู้ประกอบการรายย่อย

3 ไทยเป็นฐานการผลิต ยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน

- มีการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และทักษะแรงงาน อย่างต่อเนื่อง
- ปริมาณการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าภายในประเทศเพิ่มขึ้น และมีสถานีอัดประจุไฟฟ้าที่เพียงพอและครอบคลุม
- มีมาตรการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบและแผนรองรับการเปลี่ยนผ่านที่ชัดเจน

4 ไทยเป็นศูนย์กลาง ทางการแพทย์ และสุขภาพมูลค่าสูง

- มีชื่อเสียงในการให้บริการทางการแพทย์ขั้นสูง โดยเฉพาะทาง บริการความงาม และการส่งเสริมสุขภาพ
- ลงทุนวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีขั้นสูง
- ระบบสาธารณสุขมีคุณภาพ สามารถจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอและเหมาะสม ต่อผู้รับบริการจากทั้งในและต่างประเทศ

5 ไทยเป็นประตูการค้า การลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค

- กฎระเบียบ กระบวนการนำเข้าส่งออก และข้อตกลงการค้าระหว่างประเทศ ส่งเสริมศักยภาพ เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ และสามารถลดต้นทุนโลจิสติกส์
- โครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงโครงข่ายเส้นทางคมนาคมขนส่งในอาเซียนไร้รอยต่อ
- ผู้ประกอบการมีศักยภาพการแข่งขันในระดับสากล

6 ไทยเป็นฐานการผลิต อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ และบริการดิจิทัลของอาเซียน

- เทคโนโลยี ความรู้ และนวัตกรรม ทั้งซอฟต์แวร์และดิจิทัลคอนเทนต์ ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- มีโครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งเสริมการประกอบธุรกิจด้านดิจิทัล
- มีระบบเฝ้าระวังและป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ ประชาชนมีทักษะทางดิจิทัล

ส่งเสริมโอกาสทางเศรษฐกิจใหม่

ใช้เทคโนโลยี ข้อมูล และดิจิทัลแพลตฟอร์มเป็นเครื่องมือ

7 ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้

- การแข่งขันเปิดกว้างและเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำระหว่าง SMEs และธุรกิจขนาดใหญ่
- SMEs มีศักยภาพสูง สามารถพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
- SMEs มีบทบาทในภาคการส่งออก สามารถเชื่อมโยงกับ GVCs
- วิสาหกิจเพื่อสังคมขยายตัว และวิสาหกิจชุมชนมีศักยภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม

8 ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ ทันสมัย และน่าอยู่

- ความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่ลดลง ทั้งในด้านเศรษฐกิจและบริการสาธารณะ มีการพัฒนาเศรษฐกิจตามศักยภาพพื้นที่ และเชื่อมโยงระหว่างเมืองและชนบท
- พื้นที่เศรษฐกิจ/เมืองหลักมีโครงสร้างพื้นฐาน ที่รองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- อปท. ชุมชน ภาคเอกชนในพื้นที่ มีศักยภาพและบทบาทในการพัฒนาพื้นที่และเมือง

9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

- คนจนข้ามรุ่นลดลง จากมาตรการช่วยเหลือแบบมุ่งเป้า และฐานข้อมูลที่สามารถระบุคนจนและปัญหา
- นโยบายการเงินการคลังและกฎหมายส่งเสริมการกระจายรายได้
- ทุกกลุ่มคนสามารถเข้าถึงดิจิทัลได้อย่างทั่วถึง
- เด็กยากจนสามารถเข้าถึงการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาภาคบังคับ
- ความคุ้มครองทางสังคมเพียงพอ เหมาะสม

ใช้ระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพและเทคโนโลยีเพื่อจัดการกับปัญหาสิ่งแวดล้อม

10

ไทยมีเศรษฐกิจ
หมุนเวียนและ
สังคมคาร์บอนต่ำ

- ขยะและน้ำเสียได้รับการจัดการที่ถูกต้องและหมุนเวียนกลับไปใช้ประโยชน์มากขึ้น
 - พลังงานหมุนเวียนเป็นแหล่งพลังงานหลักสำหรับการผลิตไฟฟ้าของประเทศ
 - ผลกระทบที่มาจากวัสดุเหลือใช้และปล่อยคาร์บอน
- ในปริมาณต่ำได้รับการสนับสนุน ทั้งในด้านการพัฒนานวัตกรรมการผลิต และการจูงใจผู้บริโภค

11

ไทยสามารถปรับตัว
และลดความเสี่ยงจาก
ภัยธรรมชาติ

- พื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัยสูงได้รับการจัดการให้มีความเสี่ยงที่ลดลง
 - ป่าและพื้นที่ชุ่มน้ำได้รับการอนุรักษ์
 - ระบบการจัดการภัยในทุกระดับได้รับการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและศักยภาพที่สูงขึ้น
 - เป้าหมายการลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนพัฒนาพื้นที่
- ทุกภาคส่วนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการรับมือกับภัยธรรมชาติ

พัฒนาความสามารถในการรับมือกับภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลไกการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มีประสิทธิภาพ

12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

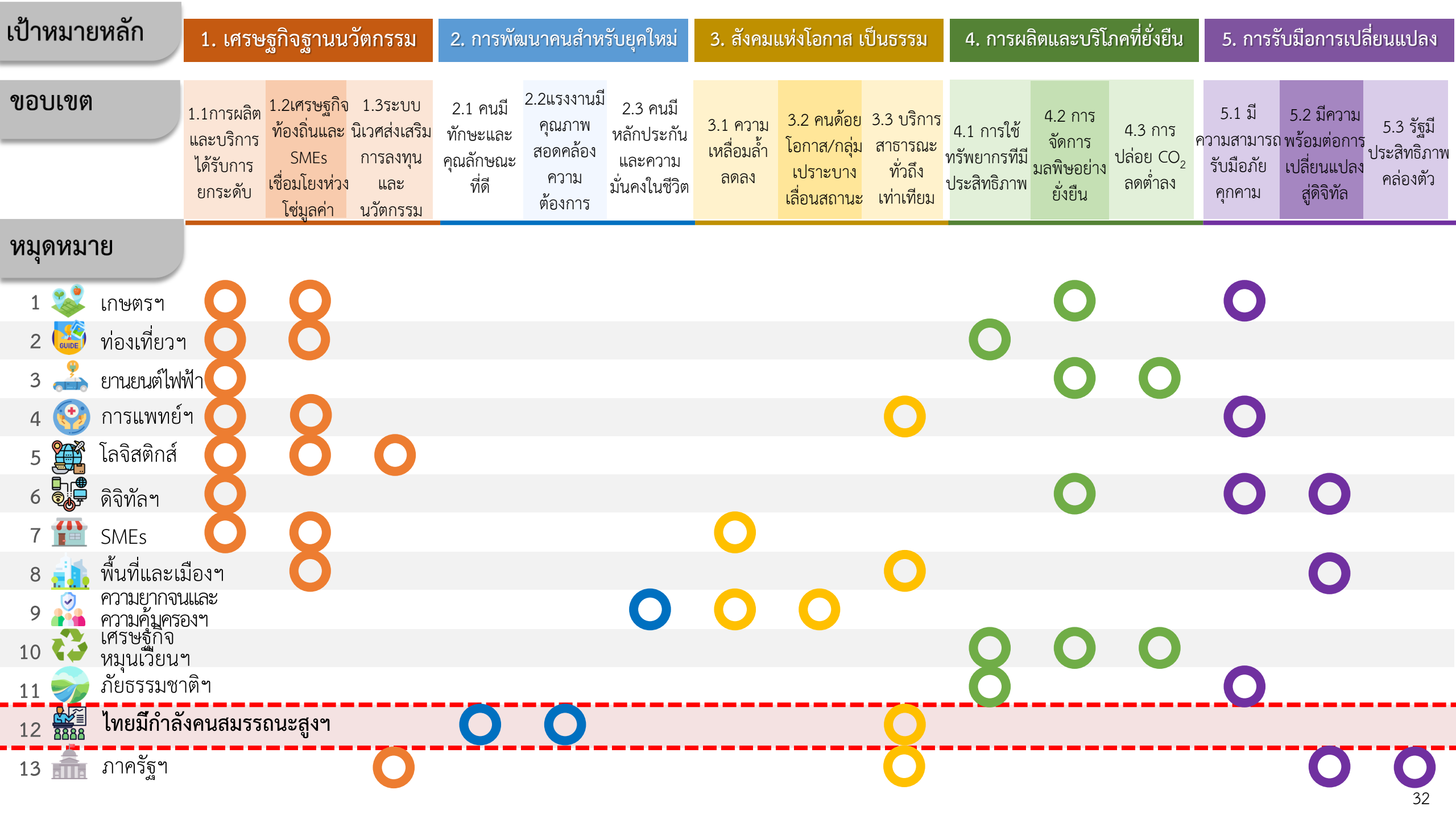
- ระบบการศึกษามีคุณภาพ สามารถพัฒนาทักษะสำคัญและเอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- สถาบันอุดมศึกษาปรับบทบาท ให้สามารถพัฒนาทุนมนุษย์ในทุกช่วงวัย
- กลไกการพัฒนาฝีมือมีคุณภาพ ทันสมัย ได้มาตรฐาน
- นโยบายการจัดการกำลังคนภายใต้สังคมสูงวัยมีความชัดเจน และระบบฐานข้อมูลการจัดการกำลังคนมีประสิทธิภาพ
- สถาบันทางสังคมเอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

13 ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง

- ภาครัฐบูรณาการ เป็นเอกภาพ
- โครงสร้างภาครัฐมีความยืดหยุ่น และมีความยั่งยืนทางการคลัง
- การบริหารงานภาครัฐและการให้บริการสาธารณะปรับสู่รูปแบบดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ
- กฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการภาครัฐทันสมัย สนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ
- ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและติดตามตรวจสอบการพัฒนาประเทศ

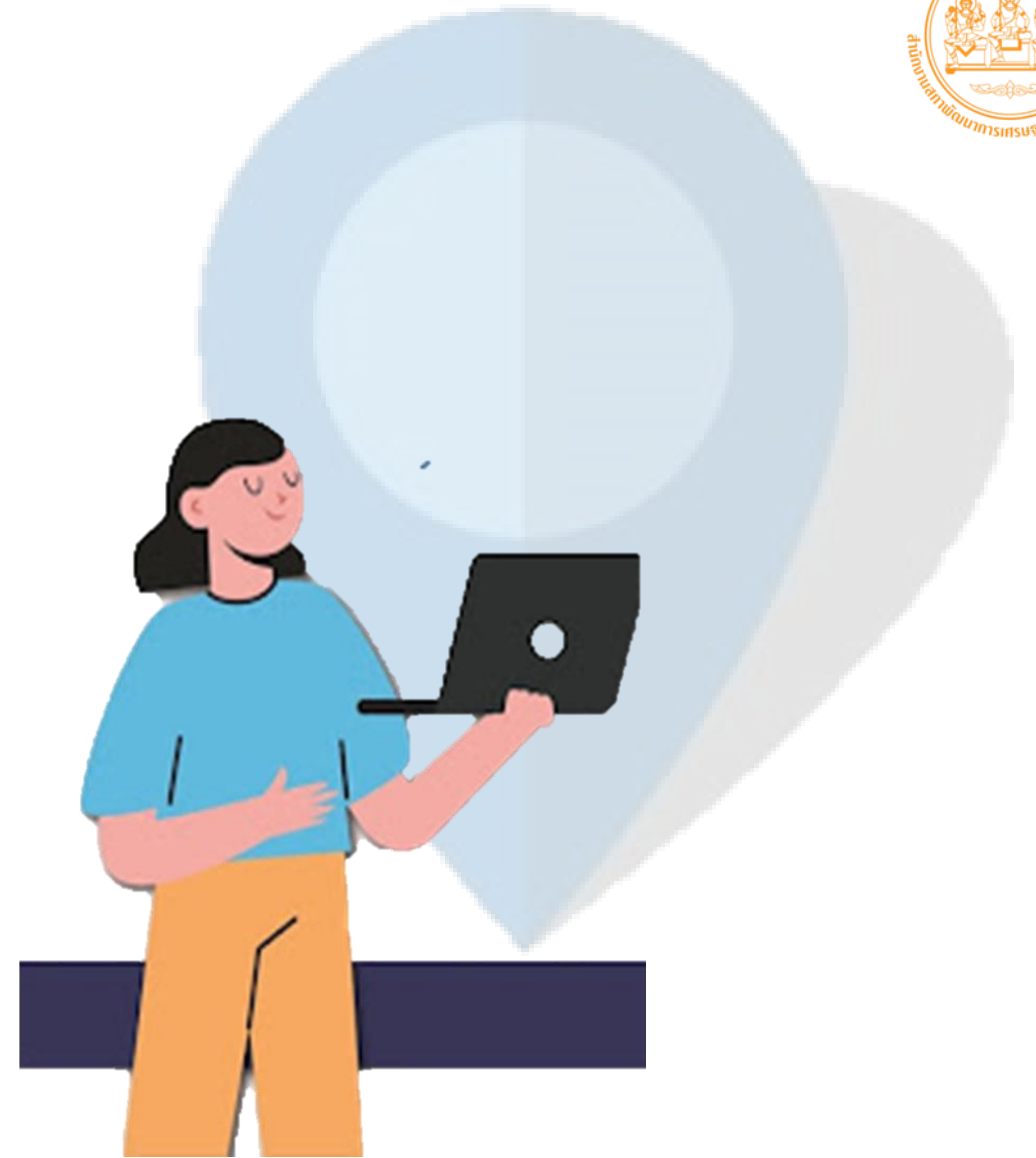
กลไกการบริหารจัดการภาครัฐมีความทันสมัย

12

หมายความว่า

ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง
มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

สถานการณ์การพัฒนากำลังคน

- แรงงานไทยส่วนมากมีระดับการศึกษาต่ำ ขาดแคลนทักษะแรงงานที่สอดคล้องกับภาคการผลิตเป้าหมายและบริบทการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

ระดับการศึกษาที่สำเร็จของแรงงาน

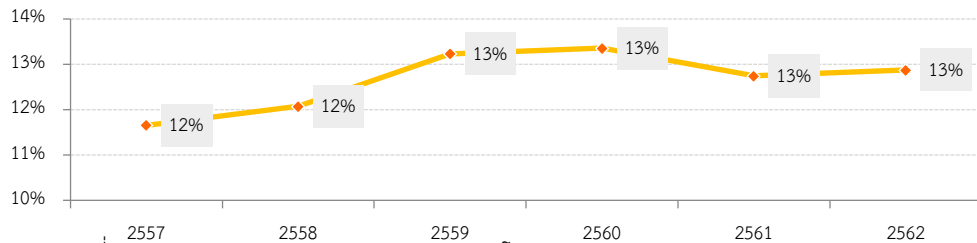

■ ไม่มีการศึกษาหรือสำเร็จการศึกษาไม่เกินระดับประถมศึกษา

ที่มา : สํารวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. 2564, สํานักงานสถิติแห่งชาติ

- จำนวนเด็กและเยาวชนกลุ่มที่ไม่ได้มีสถานะอยู่ในการจ้างงาน การศึกษาหรือการฝึกอบรม (NEET) มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

ร้อยละของเด็กและเยาวชน 15 - 24 ปีที่ไม่ได้มีสถานะอยู่ในการจ้างงาน การศึกษาหรือการฝึกอบรม (NEETs)

ที่มา: Labour force survey 2562 ประมวลโดย สศช.

Singapore	\$159,680
Korea, Republic of	\$81,060
Malaysia	\$59,364
Sri Lanka	\$34,990
Thailand	\$33,502
China	\$29,363
Indonesia	\$24,425

ที่มา : Statistics on labour productivity, International Labour Organization (2020)

คุณภาพแรงงาน

ดัชนีความสามารถในการแข่งขันระดับโลก
(Global Competitiveness Index)

ด้านทักษะ

อันดับรวม
2562-63

73

จาก 141 ประเทศ

6

จาก 10 ประเทศ

2561-62

2562-63

ชุดทักษะของผู้สำเร็จการศึกษา
(Skillsets of Graduates)

61
/140

79
/141

ทักษะดิจิทัลในกลุ่มประชากร
(Digital Skills among Pop.)

61
/140

66
/141

ดัชนี World Competitiveness Ranking

ด้านแรงงาน

ทักษะสูง

(Skilled Labor)

29 จาก 63 ประเทศ
ปี 2562

- ผลิตภัณฑ์มวลรวมไทย ปี 2563 วัดจาก GDP ต่อคนเท่ากับ 33,502 ดอลลาร์สหรัฐ อยู่ในระดับใกล้เคียงกับประเทศจีน ศรีลังกา และอินโดนีเซีย แต่ต่ำกว่ามาเลเซีย (2 เท่า) เกาหลีใต้ (2.5 เท่า) และสิงคโปร์ (4.5 เท่า) ขณะเดียวกันยังมีอัตราการขยายตัวที่ค่อนข้างต่ำมาตลอดช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา จากการขาดแคลนทักษะแรงงาน

สถานการณ์การพัฒนากำลังคน

“แรงงานจำนวนมากยังไม่มีสวัสดิการรองรับ”

แรงงานไทยอย่างน้อยอยู่ในหลักประกันรายได้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งใน 5 เสาหลัก แต่มีแรงงานนอกระบบ **14.5 ล้านคน** ได้รับสิทธิประโยชน์จากเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุ **เพียงอย่างเดียว** ซึ่งไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ

แรงงานในระบบ
17.5 ล้านคน

แรงงานไทย
37.9 ล้านคน

แรงงานนอกระบบ
20.4 ล้านคน

- กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
- กองทุนประกันสังคมมาตรา 33 และมาตรา 39*

ไม่มีการออมภาคบังคับ มีเพียงการออมภาคสมัครใจที่รัฐจัดให้

- กองทุนประกันสังคมมาตรา 40* (3.5 ล้านคน)
- กองทุนการออมแห่งชาติ* (2.4 ล้านคน)
- แรงงานที่เหลือได้รับเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุเพียงอย่างเดียว (14.5 ล้านคน)

ข้อมูล ณ ปี 2563

* ได้ทั้งสิทธิประโยชน์จากกองทุนและเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุ

**pension benefit as a share of individual lifetime average earnings

“GIG workers”

คนรุ่นใหม่อยากลาออกมาเป็น Gig Workers มากขึ้น

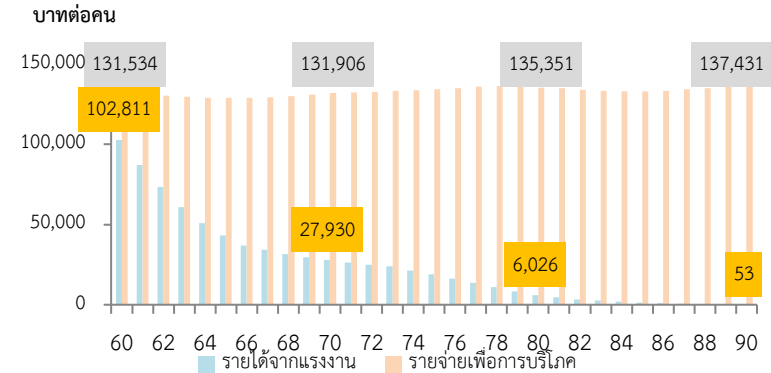
Gig Workers มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 30 ของประชากรวัยแรงงานทั้งหมด ขณะที่แรงงานที่อยากลาออกจากงานประจำมาเป็น Gig Workers มีมากถึงร้อยละ 86 อันเป็นผลมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลและค่านิยมของประชากรรุ่นใหม่ที่มีความสำคัญกับการมีอิสระในการบริหารจัดการเวลาและกระแสความเป็นปัจเจก (Individualization)

แรงงานที่ทำงานในลักษณะเป็นครั้งคราว (Gig Workers) ซึ่งเป็นลักษณะงานที่ผู้ทำงานได้รับค่าตอบแทนไม่แน่นอน และความสัมพันธ์ระหว่างลูกจ้างและนายจ้างมีความไม่ชัดเจน กัลยรักษ์ นัยรักษ์เสรี (2560), ใครใครในโลกล้วนอยากเป็น gig. SCB Economic Intelligence Center. สืบค้นข้อมูลจาก : https://www.scbeic.com/th/detail/file/product/4138/ev9j37dg82/Research-series_TH_GIG_20171107.pdf

สวัสดิการแรงงาน

ผู้สูงอายุเกือบร้อยละ 40 ยังต้องทำงานหารรายได้ และยังผู้สูงอายุมีอายุมากขึ้น โอกาสในการทำงานจะลดลง ขณะที่รายได้จากการทำงาน ยังไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย ทำให้ผู้สูงอายุขาดความมั่นคงด้านรายได้และด้านสุขภาพ นำไปสู่ การเกิดภาวะล้มละลายจากการเจ็บป่วย

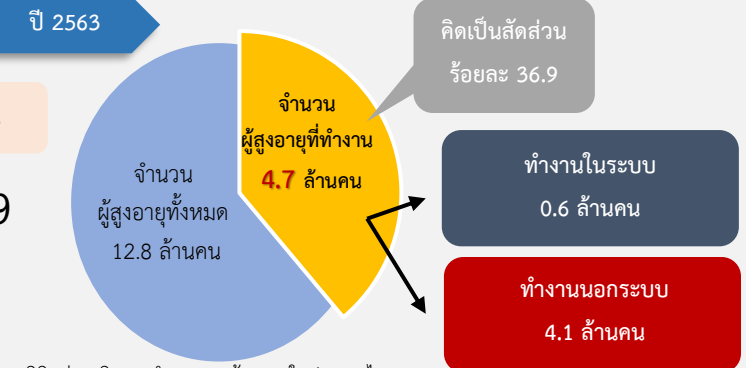
รายได้จากการทำงานของผู้สูงอายุไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย

ที่มา: รายงานบัญชีกระแสการโอนประชาชาติ ปี 2560 ประมวลผลจากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2560

ผู้สูงอายุเกิน 1 ใน 3 ยังต้องทำงาน

โดยผู้สูงอายุร้อยละ 36.9 ยังต้องทำงาน และเป็นแรงงานนอกระบบ

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, การทำงานของผู้สูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2563

ผลักดันให้ระบบประกันสังคมและความคุ้มครองทางสังคมในระยะต่อไปต้องเร่งปรับตัวให้ยืดหยุ่น และเพียงพอเหมาะสมกับรูปแบบความต้องการที่เปลี่ยนไป รวมถึงสอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการเฉพาะรายบุคคลยิ่งขึ้น

ความมั่นคงทางอาชีพ
และโอกาสการฝึกอบรม

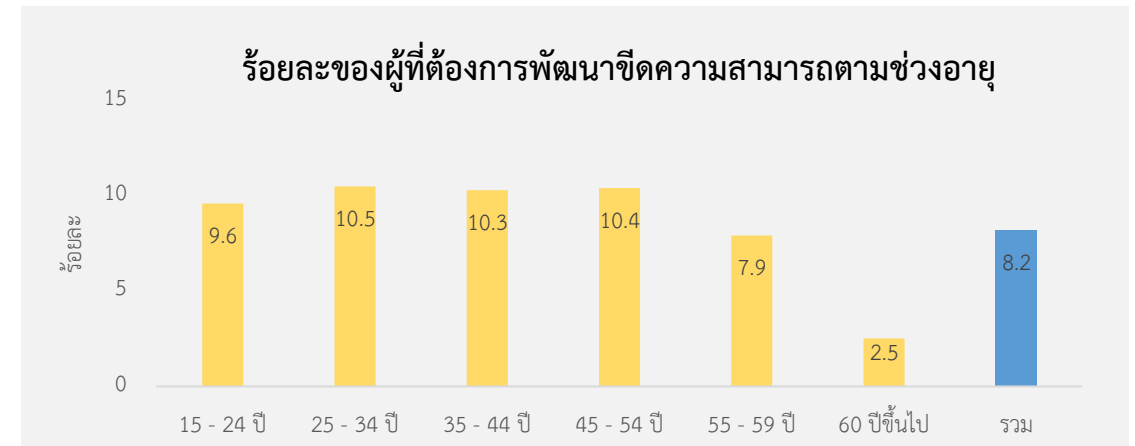
สถานการณ์การพัฒนากำลังคน

- **ความต้องการพัฒนาขีดความสามารถของประชากร พ.ศ. 2563** พบว่า จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป มีประมาณ 56.75 ล้านคนในจำนวนนี้ มีผู้ต้องการพัฒนาขีดความสามารถ 4.49 ล้านคน หรือร้อยละ 7.9 โดยสาเหตุของผู้ที่ไม่ต้องการพัฒนาขีดความสามารถของตนเอง เนื่องจากไม่มีเวลาว่าง ความชรา และต้องการพักผ่อน โดยกลุ่มผู้ว่างงานมีความต้องการพัฒนาขีดความสามารถสูงสุดที่ร้อยละ 24.9 รองลงมา เป็นกลุ่มผู้มีงานทำที่มีสัดส่วนร้อยละ 9.1 ขณะที่กลุ่มผู้อยู่นอกกำลังแรงงานมีความต้องการพัฒนาขีดความสามารถร้อยละ 5.0 ซึ่งว่ามีวัยแรงงานจำนวนน้อยที่ต้องการพัฒนาทักษะ
- **ระดับการเข้าถึงโอกาสในการฝึกอบรมของประเทศไทยค่อนข้างจำกัด** การสำรวจ World Bank Enterprise Survey พบว่า ประเทศไทยมีนายจ้างซึ่งจัดการฝึกอบรมให้กับแรงงานของตนเองเพียงร้อยละ 18 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีรายได้ปานกลางระดับสูง (ร้อยละ 36) และประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก (ร้อยละ 37.7) ค่อนข้างมาก
- **ประเด็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต** มีตัวอย่างนโยบาย/โครงการที่สำคัญ อาทิ Thailand Massive Open Online Course (Thai-MOOC) ศูนย์เรียนรู้ชุมชน สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน และศูนย์ฝึกอาชีพตามพื้นที่ต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม การพัฒนาฝีมือแรงงานที่การดำเนินการโดยภาครัฐมีแนวโน้มที่จะไม่สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในโลกได้ จึงต้องให้ความสำคัญกับการสนับสนุนบทบาทของภาคผู้ประกอบการและธุรกิจที่มีความคล่องตัว
- **พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545** กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 100 คนขึ้นไปทุกท้องที่ต้องจัดให้มีการฝึกอบรมฝีมือแรงงานในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนลูกจ้างเฉลี่ยในรอบปี แต่ลูกจ้างส่วนใหญ่ซึ่งอยู่ในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่มีลูกจ้างน้อยกว่า 100 คน มีความเสี่ยงที่จะเข้าไม่ถึงการฝึกอบรม

« การฝึกอบรม และการเรียนรู้ตลอดชีวิต »

- วัยแรงงานไม่ต้องการพัฒนาขีดความสามารถ ส่งผลต่อผลิตภาพแรงงานต่ำ และความก้าวหน้าในอาชีพการงาน
- นายจ้างไม่ให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมให้กับแรงงาน
- การพัฒนาฝีมือแรงงานที่ของภาครัฐไม่ตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงของโลก และความจำเป็นในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- แรงงานใน SMEs เสี่ยงที่จะเข้าไม่ได้รับการฝึกอบรมส่งผลต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของบริษัทต่ำลง

ที่มา : การสำรวจความต้องการพัฒนาขีดความสามารถของประชากร พ.ศ. 2563 , สสช.

สถานการณ์การพัฒนากำลังคน

- โครงสร้างครอบครัวเปลี่ยนจากครอบครัวขยายที่มีคนหลายรุ่นอยู่ด้วยกันเป็นครอบครัวใหญ่ เปลี่ยนเป็นครอบครัวอีกทั้งยังมีครอบครัวข้ามรุ่นหรือครอบครัวที่เด็กอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย มากถึง

1.24 ล้านคน

1 ใน 5 ของผู้สูงอายุในครอบครัวข้ามรุ่นมีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน

- ครอบครัวที่ยากจนมีข้อจำกัดในการจัดหาทรัพยากรที่มีคุณภาพ ขณะที่ครัวเรือนที่พอมีฐานะหรือฐานะดีมีปัญหาในเรื่องการเลี้ยงดูแบบเอาใจมากเกินไป (Over-protected) และการใช้เทคโนโลยีที่มากเกินไป นอกจากนี้ สังคมโลกออนไลน์แสดงให้เห็นความตึงเครียด การโต้ตอบแบบรุนแรง และการไม่เปิดใจรับฟังกันและกัน

การสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย พ.ศ. 2558 – 2559 พบว่า “เด็กที่ได้รับการดูแลโดยปู่ ย่า ตา มีผลการเรียนด้อยกว่าเด็กที่อาศัยอยู่กับพ่อแม่”

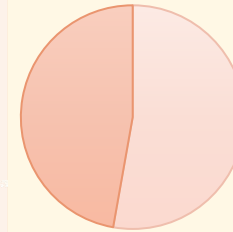

คุณภาพทุนมนุษย์ในเชิงโครงสร้าง

- สังคมไทยใช้เวลากับการออนไลน์ ผลการสำรวจในปี 2561 พบว่าคนไทยมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละ 10 ชั่วโมง 5 นาที เพิ่มขึ้นจากปีที่ 2560 ถึง 3 ชั่วโมง 30 นาที เป็นความท้าทายเชิงคุณภาพที่จะส่งผลต่อการเติบโตในการเป็นประชากรที่มีคุณภาพลดลง

- เด็กจำนวนมากที่ถูกเลี้ยงดูด้วยสื่อ จากรายงานของ Multiple Indicator Cluster Surveys ปี 2562 พบว่า

เล่นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 8.3 เล่นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เฉลี่ยอย่างน้อย 3 ชั่วโมงต่อวัน

ทั้งนี้ งานวิจัยโดยภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยระบุว่า เด็กที่บริโภคสื่อมากจะส่งผลกระทบต่อระดับ IQ ที่ลดลง และงานวิจัยอีกหลายชิ้นที่สรุปว่า เด็กที่ได้รับสื่อตั้งแต่ยังเล็กส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมและพัฒนาการทางลบ อาทิ ความก้าวร้าว พฤติกรรมต่อต้าน พัฒนาการด้านภาษาล่าช้า

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของพลังเชิงบวกทางสังคมในการรับมือกับภาวะวิกฤต โดยเฉพาะความเห็นอกเห็นใจ (Empathy) จิตสาธารณะ (Public Mind) และการดำเนินงานอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น (Volunteerism)

สถานการณ์การพัฒนากำลังคน

การจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลสารสนเทศ ด้านกำลังคนค่อนข้างจัดกระจาย

- ขาดความเป็นเอกภาพ/เชื่อมโยง/มีความเหลื่อมล้ำ
ทางด้านคุณภาพระหว่างหน่วยงาน
- ทิศทางการพัฒนากำลังคนของประเทศในระยะที่ผ่านมา
ขาดความชัดเจน และไม่ตอบโจทย์ภาคการผลิตของประเทศ

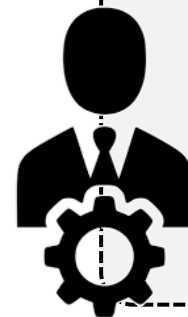
« ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง »

ประเทศไทยมีแรงงานสัมพันธ์ในระดับต่ำ

- ไทยมีอัตราการเจรจาพร้อม ต่อรอง คิดเป็นร้อยละ 3.5
และอัตราการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน คิดเป็นร้อยละ
3.5 อยู่ในระดับต่ำ
- ส่งผลกระทบต่อการต่อรองและปกป้องสิทธิ โดยเฉพาะ
การเข้าถึงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะ

การบริหารจัดการศึกษามีลักษณะรวมศูนย์

- ให้ความสำคัญกับกฎระเบียบและมาตรฐาน
- ขาดความยืดหยุ่น สร้างสรรค์
- ไม่สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่

ประเด็นการพัฒนา เป้าหมาย ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด และแนวทางที่ควรขับเคลื่อนในช่วงแผนฯ 13

(ร่าง) หมายเหตุที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

“ห้ามนำไปใช้อ้างอิง”

เป้าหมายหลักของแผน

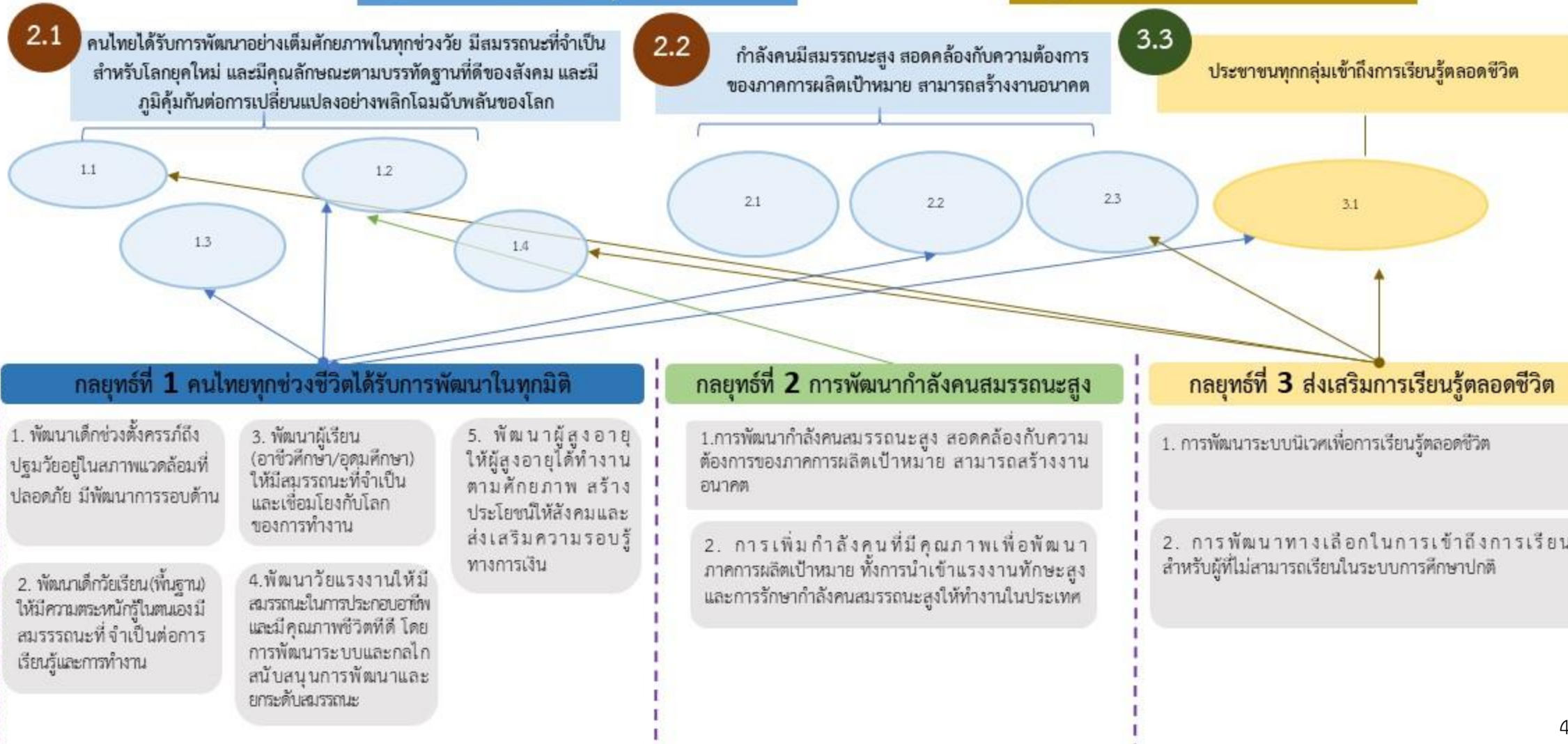
เป้าหมาย
ระดับหมายเหตุ

ผลลัพธ์ระดับ
หมายเหตุ
(ตัวชี้วัด)

กลยุทธ์
ของหมายเหตุ

2 การพัฒนาคน สำหรับโลกยุคใหม่

3 การสร้างสังคมแห่งโอกาส และความเป็นธรรม

ประเด็นการพัฒนากำลังคนที่เกี่ยวข้องในหมวดหมายอื่น

หมวดหมาย 1

เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี

นวัตกรรมการผลิต

หมวดหมาย 2

ท่องเที่ยวเน้นคุณค่าและยั่งยืน

- นำความคิดสร้างสรรค์ เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม เทคโนโลยี และนวัตกรรม มาประยุกต์ออกแบบ สร้างมูลค่าเพิ่ม
- เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการรายย่อยและชุมชน ในการทำธุรกิจท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ โดยพัฒนาคนไทยให้เป็นเจ้าบ้านและ นักท่องเที่ยวที่ดีเพื่อสร้างความตระหนักและเข้าใจการท่องเที่ยวคุณภาพ
- สนับสนุนการพัฒนาทักษะและศักยภาพให้กับแรงงาน

หมวดหมาย 3

ฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก

- จำนวนบุคลากรตรงกับความต้องการเพิ่มขึ้นและมีทักษะแรงงาน
- ผลิตและพัฒนาทักษะแรงงาน ให้สอดคล้องกับความต้องการ

หมวดหมาย 6

ศูนย์กลางด้านดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของอาเซียน

- พัฒนาบุคลากร โดยดึงดูด expat เข้ามาในไทย (ระยะสั้น) และพัฒนาระบบการศึกษาในรูปแบบ STEM
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี และดิจิทัลให้มีความครอบคลุมในทุกพื้นที่ของประเทศและการพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ดิจิทัลที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ทั้งในและห้องเรียน

หมวดหมาย 4

Medical hub

การพำนักรูปแบบ Long stay สำหรับ
แรงงานต่างชาติที่ใช้ประเทศไทย
เป็นที่พำนักเพื่อทำงานทางไกล

หมวดหมาย 13

ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง

- ปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางทางการตามอุปสงค์
- พัฒนาระบบนิเวศเพื่อดึงดูดและรักษากำลังคนสมรรถนะสูง ด้วยการสร้างเครื่องมือทางการเงินและ มาตรการทางการคลังใหม่ๆ เพื่อดึงดูดการลงทุน และผู้มีสมรรถนะสูงเข้ามาทำงานในประเทศไทย

หมวดหมาย 7

SMEs ที่เข้มแข็ง

- พัฒนาความรู้และทักษะด้านการเงิน mindset ความเป็นผู้ประกอบการ การบริหารจัดการธุรกิจ Digital literacy และการตลาดยุคใหม่ ฯลฯ
- พัฒนาผู้ประกอบการที่มีลักษณะเฉพาะตามรายสาขาและรูปแบบธุรกิจ 1) วิสาหกิจเพื่อสังคม 2) วิสาหกิจชุมชน และ 3) STARTUP (ส่งเสริม กิจกรรม Hackathon/ Accelerator)/ ดึงดูด talent/ เชื่อมโยงตลาดโลก

หมวดหมาย 8

พื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจทันสมัย

- พัฒนาบุคลากร การศึกษา การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้มีความต้องการพิเศษได้รับโอกาสและเข้าถึงการศึกษา การพัฒนาทักษะอาชีพและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

หมวดหมาย 9

ความยากจนข้ามรุ่นลดลง

- การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ : สนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น แก่เด็กจากครัวเรือนยากจนให้สามารถศึกษาต่อจนจบการศึกษาขั้น พื้นฐานเป็นอย่างน้อย โดยติดตามและเฝ้าระวังตั้งแต่แรกเกิด เพื่อป้องกัน ปัญหาการเข้าเรียนช้าและการหลุดออกจากระบบการศึกษาในอนาคต

หมวดหมาย 11

ลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- สนับสนุนประชาชนให้สามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากข้อมูลเตือนภัย
- สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนทุกระดับในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

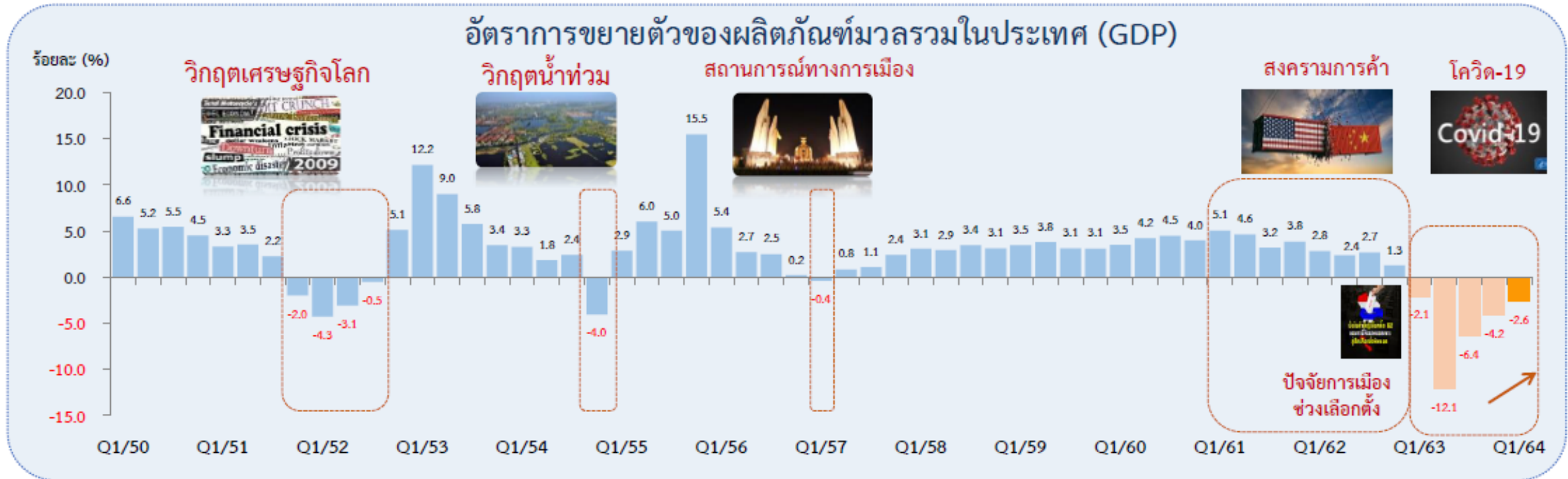
ร่าง พ.ร.บ. ใช้ร่าง

สถานการณ์
ทางเศรษฐกิจและ
ผลกระทบด้านแรงงาน

เศรษฐกิจไทยยังคงได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 แต่เริ่มปรับตัวดีขึ้น

เศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ตั้งแต่ช่วงไตรมาสแรกของปี 2563 ประกอบกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ในช่วงปลายไตรมาสสุดท้ายของปี 2563 ส่งผลให้ในไตรมาสแรกของปี 2564 เศรษฐกิจไทยลดลงร้อยละ 2.6 ต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 5 แต่ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 4.2 ในไตรมาสก่อนหน้า

หน่วย: ร้อยละ	2559	2560	2561	2562					2563					2564
				ทั้งปี	Q1	Q2	Q3	Q4	ทั้งปี	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
GDP	3.4	4.2	4.2	2.3	2.8	2.4	2.7	1.3	-6.1	-2.1	-12.1	-6.4	-4.2	-2.6
GDP_SA (QoQ)					1.6	0.8	-0.1	-1.2		-1.5	-9.5	6.3	1.1	0.2

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ผลกระทบและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากการแพร่ระบาดของโควิด-19

ผลกระทบระยะสั้น

- การลดลงของรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ
- การหดตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลก
- ความเสี่ยงในการปิดกิจการโดยเฉพาะ SMEs
- การว่างงานเพิ่มขึ้น
- ภาระหนี้สินเพิ่มขึ้นทั้งภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ โดยเฉพาะ SMEs
- จำนวนและความรุนแรงของปัญหาความยากจน และความเหลื่อมล้ำเพิ่มขึ้น
- การเข้าไม่ถึงเทคโนโลยี ส่งผลให้ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและเศรษฐกิจทวีความรุนแรง
- ความไม่เพียงพอของระบบการคุ้มครองทางสังคม
- ปริมาณการสร้างขยะต่อคน โดยเฉพาะขยะพลาสติกและขยะติดเชื้อ เพิ่มขึ้น

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระยะยาว

- ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการเข้าสู่โลกดิจิทัล (Digital Transformation) รวดเร็วขึ้น มีบทบาทและผลกระทบทั้งต่อพฤติกรรมผู้บริโภค แนวทางการประกอบธุรกิจ และรูปแบบการทำงาน
- การลดความเข้มข้นของกระแสโลกาภิวัตน์/การกีดกันทางการค้า
- แนวโน้มการปรับเปลี่ยนห่วงโซ่อุปทานโลกจากฝั่งตะวันตก เข้ามายังเอเชียมากขึ้น (ASEAN+3)
- แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของระบบผูกขาดจากนายทุนใหญ่ และข้อจำกัดของภาคธุรกิจขนาดเล็กที่ปรับตัวไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำมากขึ้น
- การยกระดับมาตรฐานทางสาธารณสุขและกฎระเบียบด้านสาธารณสุข
- ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน มีความสำคัญมากขึ้น

COVID-19

ตัวอย่างแนวโน้มความต้องการบุคลากรในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต ปี 2563 - 2567

ความต้องการ
(ตำแหน่ง)

ตัวอย่าง
สมรรถนะ
ที่จำเป็น

ตัวอย่าง
สาขาวิชา
ที่ต้องการ

ยานยนต์สมัยใหม่	อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ	ท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดี และท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	การเกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ	การแปรรูปอาหาร
12,231	6,434	15,432	14,907	12,458
Product Specialist Commercial Designer Automation Engineer	Electrical Engineer Mechanical Engineer Industrial Engineer	Digital Marketing Specialist Customer Service Specialist Travel Stylist	Marketing Specialist Aerospace Engineer Laboratory Technician	Mechanical Engineer Food Scientist Nutritionist
- Engineering design - Electronic technology - Data Science - การพัฒนา วินิจฉัย และซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าและไฮบริด	- ภาษาอังกฤษ - การนำคอมพิวเตอร์ช่วยในกระบวนการผลิต - การใช้ Artificial Intelligence	- ภาษาอังกฤษ - Design Thinking - Digital Marketing - Networking Development	- Biotechnology - Data Science - Machine Learning - Land Survey and Mapping	- Food Science - Food Technology and Innovation - Nutrition Science - Online Marketing
- วิศวกรรมอัตโนมัติ - วิศวกรรมระบบ - เทคโนโลยีวิศวกรรมเครื่องกลและยานยนต์	- วิศวกรรมไฟฟ้า - วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ - นวัตกรรมการออกแบบ	- ภาษาเพื่อการท่องเที่ยวและการโรงแรม - การจัดการทรัพยากรการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว - การพยาบาลเวชปฏิบัติผู้สูงอายุ	- เทคโนโลยียางและพอลิเมอร์ - วัสดุศาสตร์อุตสาหกรรม - เทคโนโลยีชีวภาพทางการเกษตร - วิศวกรรมแปรรูปผลิตผลเกษตร	- การจัดการเทคโนโลยีแปรรูปอาหาร - การผลิตและนวัตกรรมอาหาร - วิศวกรรมหลังเก็บเกี่ยวและแปรรูปสภาพ - เทคโนโลยีอุตสาหกรรมเกษตร

ตัวอย่างแนวโน้มความต้องการบุคลากรในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต ปี 2563 - 2567

NEW S-CURVE

ความต้องการ
(ตำแหน่ง)

ตัวอย่าง
สมรรถนะ
ที่จำเป็น

ตัวอย่าง
สาขาวิชา
ที่ต้องการ

หุ่นยนต์เพื่ออุตสาหกรรม	การแพทย์ครบวงจร	ขนส่งและการบิน	เชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ	ดิจิทัล
12,816 Robotics Control engineer/Mechanical Engineer	20,153 Chemist/Pharmacist/Biotechnologist	29,735 Ground Service Officer/Pilot/Aviation Maintenance Technician	9,836 Biologist/Mechanical Engineer/ Agricultural Specialist	34,505 Data Scientist Full-stack Developer Mobile Developer
Robot Troubleshooting Robot Programming เพื่อควบคุมการเคลื่อนที่ของหุ่นยนต์ด้วยภาษาคอมพิวเตอร์	การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ดีในการผลิตตามมาตรฐาน GMP การค้นหา ประเมิน และป้องกันเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์เกี่ยวกับยา	Accident and Incidence response management Aircraft Emergency Management	Downstream Processing การเก็บเกี่ยวผลผลิตหลังจากกระบวนการหมัก Bio-Safety การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงต่อความปลอดภัยทางชีวภาพ	Security Assessment การประเมินและตรวจสอบความปลอดภัย Data Visualisation and Engineering การประมวล ข้อมูลเป็นภาพและวิศวกรรมข้อมูล
- วิศวกรรมเครื่องกล - วิทยาการคอมพิวเตอร์ - วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ - เมคคาทรอนิกส์และหุ่นยนต์	- เภสัชศาสตร์ - วิทยาศาสตร์การแพทย์ - สหเวชศาสตร์	- วิศวกรรมการบิน - การจัดการซ่อมบำรุง - การจัดการการขนส่งและโลจิสติกส์	- วิศวกรรมเคมีและชีวภาพ - เคมี - วิศวกรรมเกษตร	- คอมพิวเตอร์กราฟิก - การออกแบบสื่อดิจิทัล - ภาพยนตร์และดิจิทัลมีเดีย - การออกแบบเว็บและเนื้อหา

ผลกระทบของโควิด-19 ต่อธุรกิจและการจ้างงานในประเทศไทย

การจ้างงาน/ธุรกิจ		สูง 	ลบ 	ปานกลาง 	ต่ำ 	บวก 	
>1ล้านคน	- โรงแรม	- ห้างสรรพสินค้า	- ร้านขายปลีก			- อีคอมเมิร์ซ ขายของออนไลน์	
1แสน-1ล้านคน	- สายการบิน	- ร้านอาหาร	- ก่อสร้าง	- อิเล็กทรอนิกส์		- บริการจัดส่งสินค้า บรรจุหีบห่อ	- บริการออนไลน์ เช่น การศึกษา ธนาคาร ภาพยนตร์
	- สปา สุขภาพ					- บริการดิจิทัล	- บริการโทรศัพท์
	- เสริมสวย					- อุปกรณ์การแพทย์	- อาหาร
	- ผับบาร์					- ประกัน	
	- ยานยนต์และชิ้นส่วน						
	- เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม						
<1แสนคน	- บ้านเช่า	- ขนส่งสาธารณะ	- สถานีน้ำมัน	- ไฟฟ้า ก๊าซ			
	- เอเจนซีจองตั๋ว	- อสังหาริมทรัพย์		- บริการสุขภาพ			
	- บริษัททัวร์			- การศึกษา			
				- บริการเฉพาะกิจ			

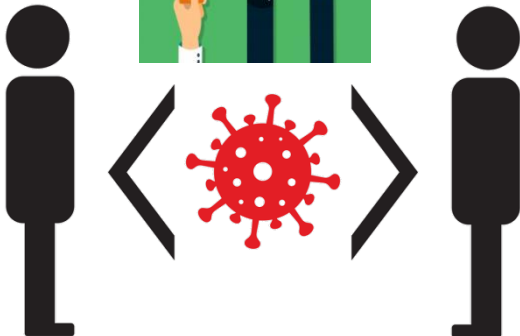
FUTURE OF WORK

ปัจจัยที่จะส่งผลต่ออาชีพและรูปแบบของงานในอนาคต

โควิด-19 ทำให้มีการนำระบบอัตโนมัติและ AI มาใช้เร็วขึ้น

โดยเฉพาะในที่ทำงานมีความใกล้ชิดทางกายภาพสูง

- การนำระบบอัตโนมัติ AI และเทคโนโลยีดิจิทัลจะถูกนำมาใช้ใน **ธุรกิจคลังสินค้าและโลจิสติกส์** เพื่อรับมือกับปริมาณอีคอมเมิร์ซที่สูงขึ้นหรือในโรงงานผลิตเพื่อการผลิตสินค้าอาหาร อาหารและเครื่องดื่ม ผู้บริโภคอิเล็กทรอนิกส์และหน้ากากและอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลอื่น ๆ
- การนำหุ่นยนต์มาใช้ลดความหนาแน่นของสถานที่ทำงาน ในโรงงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตอาหาร บรรจุเนื้อสัตว์ และธุรกิจคลังสินค้า และการส่งมอบของในโรงพยาบาลและห้องพักในโรงแรม
- ระบบหุ่นยนต์อัตโนมัติ จะถูกนำมาใช้ในการจัดการงานเอกสาร เช่น ธนาคาร เพื่อการวิเคราะห์และปล่อยสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล
- ระบบชำระเงินด้วยตนเองจะเติบโตมากขึ้น ใน **ร้านขายของชำและร้านขายยา** เพื่อให้บริการไร้สัมผัส
- แอปพลิเคชันสำหรับ **การสั่งซื้อในร้านอาหารและโรงแรม** ก็เติบโตเพิ่มขึ้น

“ถึงแม้ว่า โควิด-19 ได้กระตุ้นให้ผู้บริโภคและพฤติกรรมทางธุรกิจเปลี่ยนแปลงไป แต่ผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงต่อรูปแบบการดำเนินธุรกิจและอาชีพในระยะยาวยังคงแตกต่างกัน”

รูปแบบการดำเนินธุรกิจและอาชีพที่จะ “เติบโตสูง”

- e-commerce และ virtual transaction

เนื่องจากการเติบโตของระบบ digital payment และผู้บริโภคกลุ่มใหม่ ๆ ที่คุ้นชินกับการซื้อของผ่านระบบออนไลน์มากขึ้น

- Automation และ AI

เนื่องจาก ความจำเป็นในการลดความหนาแน่นในที่ทำงาน ความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย ประสิทธิภาพ และความเร็วในการให้บริการ และการลดการสัมผัส

รูปแบบการดำเนินธุรกิจและอาชีพที่จะ “เติบโตปานกลาง”

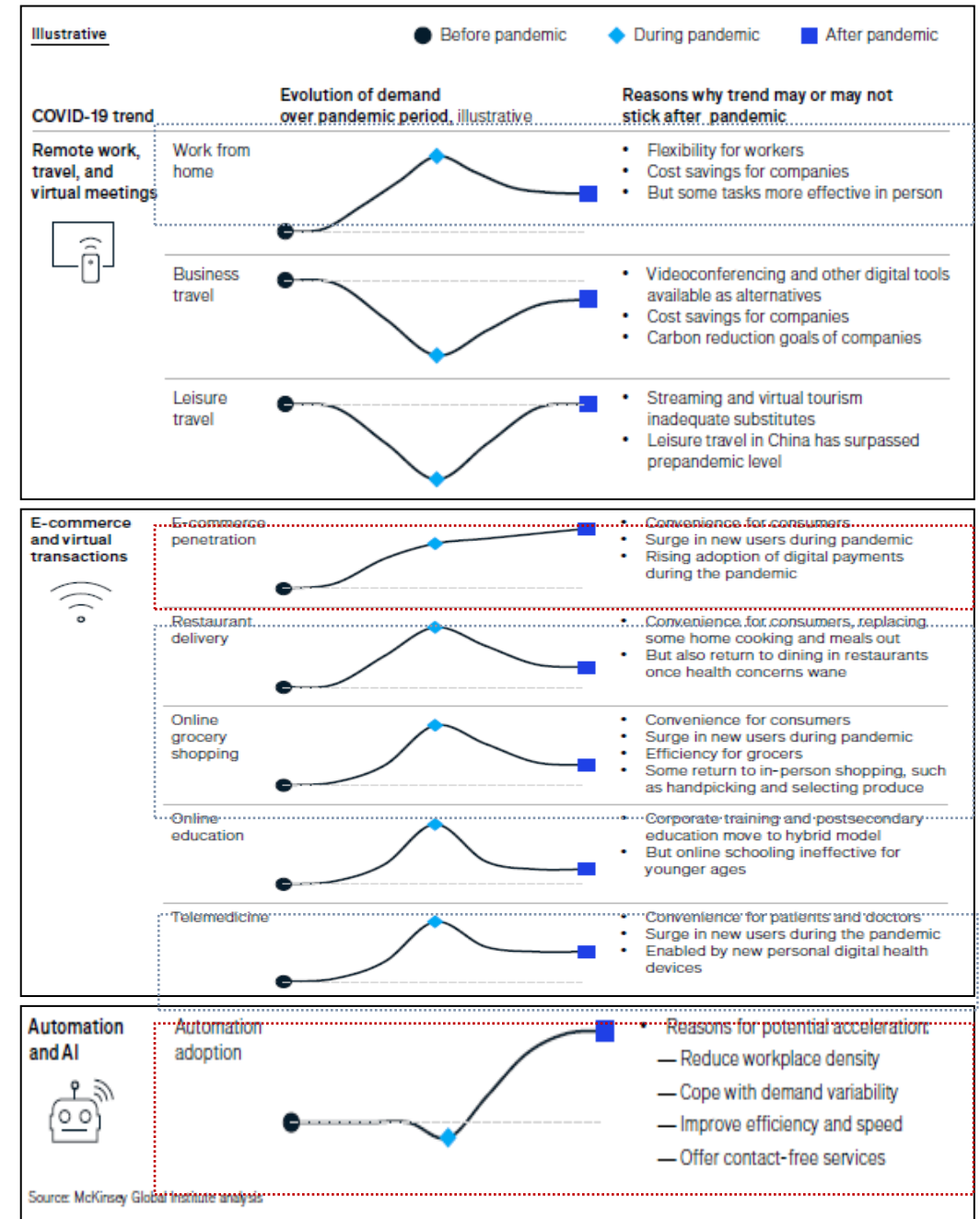
- การทำงาน ท่องเที่ยว ระยะไกล การประชุมออนไลน์

เนื่องจาก การเพิ่มความยืดหยุ่นของพนักงาน และการประหยัดต้นทุน

- การสั่งอาหาร การซื้อของใช้ในชีวิตประจำวันออนไลน์

เนื่องจาก ผู้บริโภคสะดวกสบายมากขึ้น แต่ยังมีความต้องการออกไปจับจ่ายและบริโภคอาหาร ณ สถานที่จริงอยู่

- การแพทย์ทางไกล เนื่องจาก การเติบโตของการใช้งานผ่านระบบออนไลน์ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ดิจิทัล

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของ McKinsey

ภาคเอกชน

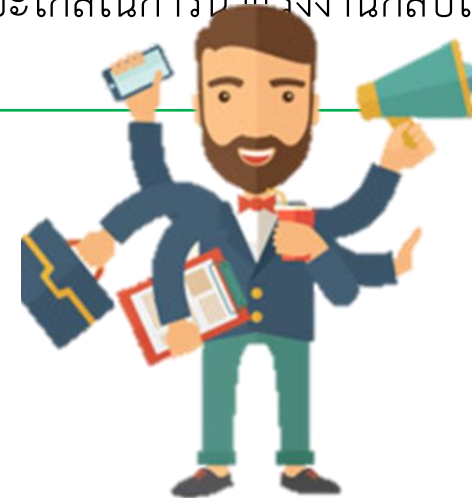
ต้องหาทางใหม่ๆ ในการจ้างงานที่เน้นทักษะมากกว่าปริญญา และจ้างคนที่มีความหลากหลาย การฝึกปฏิบัติที่มีความก้าวหน้าทางอาชีพ อาทิ apprenticeship และการทำงานที่เน้นไปที่ภาระงานที่จำเป็นมากกว่าการทำงานทั้งระบบแบบเดิม

ภาครัฐ

จะต้องเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัล ส่งเสริมให้เกิดตลาดแรงงานที่ยืดหยุ่นมากขึ้น อาทิ การขจัดอุปสรรคในการเคลื่อนย้ายแรงงาน การส่งเสริมให้แรงงานสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนงาน รวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนแรงงานใน **gig economy** การลดข้อจำกัดเรื่องใบประกอบวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมการแข่งขันและความก้าวหน้าทางอาชีพ และภาครัฐในท้องถิ่นควรใช้โอกาสที่คนทำงานระยะไกลในการนำแรงงานกลับไปฟื้นฟูท้องถิ่น

NON-DEGREE

ตัวอย่างการพัฒนากำลังแรงงานในต่างประเทศ

สิงคโปร์

1 ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (Lifelong Learning)

“หากการเรียนรู้ตลอดชีวิตกลายเป็นหลักคิดของประเทศและนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงชาวสิงคโปร์จะสามารถปรับตัวและประสบความสำเร็จท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและตลาดงาน”

ที่มา : [Report of the Committee for the Future Economy, 2560](#)

แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ช่วงหลัก ได้แก่

- (1) ช่วงวัยเรียน (Pre-employment Education and Training: PET) เน้นพัฒนาการศึกษาตั้งแต่วัยก่อนเข้าเรียนจนถึงมหาวิทยาลัย เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดงาน
- (2) ช่วงจบการศึกษาและเข้าสู่ตลาดงาน (Continuing Education and Training: CET) เน้นการพัฒนาผู้อยู่ในกำลังแรงงานให้มีสมรรถนะสอดคล้องความต้องการของตลาดงาน

3 เสริมสร้างความสมดุลในชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว (Work-life Strategies)

มุ่งเสริมสร้างความสมดุลในชีวิตให้แก่แรงงาน เพื่อเพิ่มผลิตภาพความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว โดยดำเนินการผ่านมาตรการต่างๆ อาทิ รูปแบบการทำงานที่ยืดหยุ่น สิทธิการลา โดยรัฐช่วยอุดหนุนสถานประกอบการที่ผลักดันมาตรการดังกล่าว

ที่มา : เว็บไซต์กระทรวงแรงงานสิงคโปร์ (Ministry of Manpower), 2564

2 พัฒนาสมรรถนะที่เชื่อมโยงระหว่างภาคการศึกษาและตลาดงานอย่างเป็นระบบ

เน้นบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงแรงงาน เพื่อวางแผนและกำหนดทิศทางการพัฒนาสมรรถนะแรงงานระหว่าง CET และ PET อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

SKILLSfuture SG โครงการระดับประเทศที่มุ่งเตรียมความพร้อมให้แก่ประชาชนทุกช่วงอายุในการเพิ่มพูนความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของเศรษฐกิจและสังคม โดยมีผู้รับผิดชอบหลัก ได้แก่ The Future Economy Council (FEC) ประกอบด้วยสมาชิกจากภาครัฐ ภาคอุตสาหกรรม สหภาพแรงงาน สถาบันการศึกษา และสถาบันฝึกอบรม

4 บริหารจัดการความหลากหลายของกำลังแรงงานในองค์กร (Workplace Diversity)

ส่งเสริมแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการความหลากหลายของกำลังแรงงาน ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของความหลากหลายในองค์กร ประเมินสถานการณ์ตลอดจนแนะแนวทางในการนำแนวคิดดังกล่าวไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม

กลไกภาครัฐ

SkillsFuture Credit รัฐบาลให้เงินอุดหนุน 500 ดอลลาร์สิงคโปร์ แก่ประชากรอายุตั้งแต่ 25 ปี เพื่อลงคอร์สพัฒนาทักษะตนเอง ที่รัฐบาลจัดสรรให้ หรือที่ได้รัฐบาลอนุมัติ

SkillsFuture Series โปรแกรมฝึกอบรมเกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรม (ระยะสั้น) เน้นทักษะที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยสถาบันชั้นนำของประเทศ อาทิ data analytics/ Finance/ Tech-enabled services/ digital media/ cyber security/ entrepreneurship/ urban solutions/ advanced manufacturing

SGUnited Traineeships ส่งเสริมการจ้างพนักงานฝึกหัดในสถานประกอบการ เพื่อพัฒนาทักษะและกระตุ้นการจ้างงานและในกลุ่มบัณฑิตจบใหม่ โดยรัฐบาลช่วยอุดหนุนเงิน Training allowance (1,600 – 2,500 ดอลลาร์สิงคโปร์ หรือประมาณ 37,000 – 57,000 บาทต่อเดือน ขึ้นอยู่กับประเภทและระดับการศึกษา) เป็นจำนวนร้อยละ 80

SGUnited Skills ส่งเสริมการฝึกงานเพื่อพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานสำหรับผู้หางานที่มีประสบการณ์การทำงาน (mid-career job seekers) โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ทั้งนี้ รูปแบบการฝึกเป็นลักษณะของโมดูลที่มีความยืดหยุ่น โดยผู้รับการฝึกสามารถออกจากโครงการได้ทุกเมื่อหากได้รับการจ้างงาน ทั้งนี้ผู้ได้รับการฝึกจะได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ 1,200 ดอลลาร์สิงคโปร์ต่อเดือน

SkillsFuture Framework แนวทางการประกอบอาชีพและทักษะ ที่แต่ละอาชีพต้องการอย่างละเอียดลึเป็นปัจจุบัน ในกว่า 30 sectors อาทิ วิศวกรรมศาสตร์ การท่องเที่ยว โลจิสติกส์ ฯลฯ

กลไก
ภาครัฐกิจ/เอกชน

MySkillsFuture One-stop guidance online portal สำหรับวางแผนและสร้าง pathways ในการเรียนและอาชีพของตนเอง มีข้อมูลอัปเดตเกี่ยวกับข่าวและแนวโน้มภาคอุตสาหกรรมต่างๆ รวมถึงแหล่งงาน และบริการความช่วยเหลือในการสมัครงาน

กลไก
ภาคการศึกษา

Demand Side ร่วม
พัฒนาหลักสูตรและ
ร่วมฝึกอบรม

ผู้ออกแบบ พัฒนาและขับเคลื่อน
การจัดการศึกษา/ฝึกอบรม

สิ่งจูงใจ (Incentives)

- เงินอุดหนุน ทั้งสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม และสถานประกอบการ
- แนวทางการศึกษาและประกอบอาชีพ ที่ตอบโจทย์ความสนใจของบุคคลและความต้องการของตลาด
- โอกาสในการเข้ารับการจ้างงานจากสถานประกอบการที่รับการฝึกงาน
- Platform อำนวยความสะดวกให้สามารถวางแผนอนาคตอย่างเป็นระบบ และมีการเก็บสถิติการฝึกอบรมที่ผ่านมา

ตัวอย่างการพัฒนากำลังแรงงานในต่างประเทศ

สหรัฐอเมริกา

TechHire

กำหนดกลุ่ม
อุตสาหกรรม/
ทักษะเป้าหมาย
ชัดเจน

โครงการ “TechHire Initiative” ส่งเสริมและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานด้านเทคโนโลยี โดยรัฐบาลจะลงทุนเพื่อส่งเสริมโอกาสทางอาชีพในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง เพื่อช่วยให้ชาวอเมริกายุคใหม่มีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

กำหนดบทบาท
ผู้เล่นในแต่ละ
ภาคส่วนชัดเจน

ผู้นำชุมชน เป็นแกนหลักในการประสานงานภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและขับเคลื่อนโครงการ อาทิ สมาคมการค้าและสภาเทคโนโลยีประจำภูมิภาค/ท้องถิ่น **Training providers** เป็นผู้จัดหลักสูตรการฝึกอบรมหลักให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน อาทิ สถาบันการศึกษา วิทยาลัยชุมชน บริษัทฝึกอบรม ศูนย์ฝึกเทคโนโลยีต่าง ๆ **นายจ้าง** เป็นหน่วยงานที่รับแรงงานที่ผ่านการฝึกอบรมจากโครงการเข้าทำงาน

ผลสำเร็จ

ปัจจุบันโครงการได้สร้างและขยายเครือข่ายชุมชน (TechHire Communities) มากถึง 72 แห่งทั่วประเทศ โดยมีผู้ฝึกอบรม 237 แห่ง และนายจ้างเข้าร่วมโครงการมากกว่า 1,300 แห่ง นำไปสู่ตำแหน่ง งานด้านเทคโนโลยีมากกว่า 531,308 ตำแหน่ง

นอร์เวย์

SKILLS
NORWAY

ดำเนินการโดยหน่วยงาน Skills Norway สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและการวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ชาวนอร์เวย์ได้รับการพัฒนาทักษะขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับความต้องการของตลาดแรงงานและความเปลี่ยนแปลงในสังคมสมัยใหม่ โดยให้ความสำคัญทักษะการอ่าน การเขียน การคำนวณ และทักษะดิจิทัล ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในการต่อยอดสู่ทักษะอื่นๆ ต่อไปโดยมุ่งที่แรงงานในสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม รวมไปถึงแรงงานในอุตสาหกรรมที่ใช้ทักษะต่ำ

ภาครัฐ

จัดสรรเงินทุนให้แก่หน่วยงานต่างๆ ในการจัดการฝึกอบรม รวมไปถึงค่าใช้จ่ายอื่นๆ อาทิ ค่าอาหาร ค่าห้องประชุม ค่าเดินทาง / จัดทำแนวทาง/คู่มือการดำเนินโครงการ รวมทั้งมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Skills Norway เป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการและพัฒนากรอบหลักสูตร/เครื่องมือต่างๆ เพื่อสนับสนุนการฝึกอบรม / จัดทำระบบการรับรอง (Certification System) เพื่อประกันคุณภาพ / จัดให้มีการฝึกอบรมบุคลากรครูที่เข้าร่วมโครงการโดยไม่มีค่าใช้จ่าย / หรือร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อร่วมกันจัดทำหลักสูตรและดำเนินโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมาย โดยที่ภาครัฐมีการใช้ข้อมูลของทักษะการทำงานขั้นพื้นฐาน (Basic Job Skills Profiles) ประกอบการออกแบบการฝึกอบรม

ปัจจุบัน มีผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมผ่านโครงการมากกว่า 30,000 คน

ตัวอย่างการพัฒนาวัยเรียน/วัยรุ่นเพื่อเป็นกำลังแรงงานในประเทศ

ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาใน EEC
(Excellence Center) (สอศ.)

NON-DEGREE

บัณฑิตพันธุ์ใหม่ (อว.) นโยบายการปฏิรูป
อุดมศึกษา (2563 - 2569) เพื่อสร้างกำลัง
คนสมรรถนะสูงสำหรับ New S-Curve
โดยเน้นการสร้างการเรียนรู้ด้วยการ
ปฏิบัติสถานประกอบการ
(degree และ non-degreeX

42 BANGKOK
KMITL

“42 บางกอก” (สจล.)

สถาบันโปรแกรมเมอร์แห่งแรก

“ไม่มีอาจารย์ ไม่มีปริญญา ไม่มีค่าเทอม”

การพัฒนาแรงงานดิจิทัล

thailandfutureworkforce.com

(สภาพัฒน์ฯ) เพื่อรองรับบัณฑิตจบใหม่
250,000 คน ในสาขาต่างๆ ทั้งสังคมศาสตร์
และวิทยาศาสตร์ให้เป็นกำลังคนดิจิทัล
อาทิ User Experience Design
data analytics python cybersecurity

Skill mapping (สจล.)

EEC Model Type A หลักสูตรอาชีวะ
พร้อมค่าใช้จ่ายรายเดือนให้ผู้เรียนและ
รับนักศึกษาเข้าทำงาน เอกชนจ่าย 100%

EEC Model Type B หลักสูตรระยะสั้นเพื่อผลิต
กำลังคน ปรับทักษะ (Re skill) เพิ่มทักษะ (Up skill)
ระยะเร่งด่วน ทำงานทันที รัฐและเอกชน 50 : 50

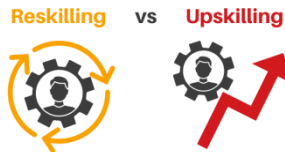
Roadmap แนวทางการจัดหาและพัฒนา
กำลังคนรองรับการขยายตัวและการลงทุน
ใน EEC (กรมพัฒนา

กระตุ้นการจ้างงาน
ใน EEC กรมการจัดหางาน

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
สร้างรากแก้วให้ประเทศ (อว.)

Co- payment (รง.)

ช่วยเหลือ คนตกงาน
“ไทยมีงานทำ” (รง.)

Re-skill, Up-Skill, และ New-skill

“Future Skill x New Career Thailand” (อว.)
นำร่อง 30 หลักสูตร 9 ทักษะใน 12 สาขาอุตสาหกรรม
8 กลุ่มสาขาวิชาชีพ ได้แก่ 1) Smart Innovative
Entrepreneur 2) Smart Farming 3) Care Giver
4) Smart Tourism 5) Data Science 6) Creative
content 7) Food for the future และ 8) Robotic/AI

การปรับนโยบายการให้
ทุนการศึกษา (อว.) วทน.
สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์

Thailand Future
Workforce (สคช.)

ดึงข้อมูลจากฐานข้อมูล

LinkedIn	JobsDE
SKILLS MAPPING	
IT	ENGINEERING AND TECHNOLOGY
AGRICULTURE	ARTS
TRAVEL & TOURISM	LEGAL SERVICES
FINANCE	ARCHITECTURE
EDUCATION AND TRAINING	SCIENCE AND MATHEMATICS
MARKETING	TRANSPORTATION
HEALTH SCIENCE	BUSINESS MANAGEMENT & ADMINISTRATION

ทิศทางการพัฒนา กำลังแรงงาน

ภาพรวมทิศทางการพัฒนากำลังแรงงาน

รักษา

การจ้างงานเดิม

- ป้องกันไม่ให้แรงงานหลุดจากตลาดแรงงาน อาทิ รัฐให้เงินอุดหนุนให้บริษัทสามารถจ้างพนักงานต่อ หรือการเฉลี่ยงาน โดยลดเวลาการทำงานของแต่ละคนลง

สร้าง

การจ้างงานใหม่

- เพิ่มการจ้างงานโดยให้เงินอุดหนุนการจ้างงานแก่เอกชนให้มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น
- การจ้างงานระยะสั้นโดยภาครัฐ (public work)

พัฒนาระบบจับคู่

ตำแหน่งงาน

- ช่วยเหลือผู้ว่างงานในการหางานผ่านบริการช่องทางต่าง ๆ อาทิ เว็บไซต์หางาน การให้คำปรึกษา การจับคู่แรงงาน-ผู้จ้างงาน

อบรมเพิ่ม/ยกระดับ

ทักษะ reskill/upskill

- แรงงานมีความรู้และทักษะที่เพียงพอต่อการทำงาน แก้ปัญหา skill mismatch และเพิ่มผลิตภาพแรงงาน
- สร้างแรงงานที่มีสมรรถนะสูงสามารถปรับตัว รับมือกับการทำงาน/งานใหม่ ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง
- Blue collar/White collar

สร้างสังคม

แห่งการเรียนรู้

- พัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต อาทิ แหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั้ง offline/online
- สร้างมาตรการจูงใจให้กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ พัฒนาตนเองตามความถนัด/สนใจ อาทิ คุปองการศึกษา ฝึกอบรม

Enabling factors

การพัฒนาระบบฐานข้อมูลของประเทศที่จำเป็นต่อการพัฒนากำลังคน อาทิ Essential skill lists/technical skill/high skill และข้อมูล Demand & supply และ skill matching/Mapping ระดับประเทศ และเชื่อมโยงไปจนถึงการทำงาน

ขยายการศึกษาทวิภาคี และ Work Integrated Learning

การพัฒนาระบบเทียบโอนคุณวุฒิ และการสะสมหน่วยกิต (credit bank)

พัฒนาขั้นตอนและกฎระเบียบเพื่อการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานฝีมือแรงงาน

การปรับกฎหมายให้ครอบคลุมกลุ่มแรงงานรูปแบบใหม่ และแก้กฎหมายที่เป็นปัญหาอุปสรรค อาทิ กฎหมายการทำงานของชาวต่างชาติที่มีทักษะสูงในประเทศไทย การบังคับใช้กฎหมายเพื่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมความปลอดภัยในการทำงาน และการใช้แรงงานเด็ก

- เรียนรู้ต่อเนื่อง

- สมรรถนะ

ทักษะ:

ทำงาน ใช้ชีวิต (Essential work and life skills)

การเป็นผู้ประกอบการ

- ความรู้เฉพาะทาง (Technical skills)

การขับเคลื่อนการดำเนินงาน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

เพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

5. มีข้อมูลเชิงประจักษ์สนับสนุนการ
ดำเนินการจัดทำโครงการ

4. เป็นการดำเนินการที่ปิดช่องว่างของนโยบาย
(Policy Gap)

3. เป็นการดำเนินการตามองค์ประกอบและปัจจัย
ภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าฯ (FVCT)

2. เป็นโครงการที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย
ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีระยะเวลาดำเนินการ 1 ปี
หรือมากกว่าได้ และสามารถเห็นผลลัพธ์ได้ในปี 2570

1. เป็นการดำเนินการตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุ
และผล (XYZ : Casual Relationship)

6. สามารถเป็นได้ทั้งโครงการเดิม โครงการต่อยอด หรือ โครงการใหม่
ซึ่งหากเป็นโครงการเดิมจะต้องมีผลงานเป็นที่ประจักษ์
ว่าส่งผลต่อการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทได้อย่างแท้จริง

7. วัตถุประสงค์ ผลผลิต ผลลัพธ์ กลุ่มเป้าหมาย
มีความชัดเจน สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

8. กำหนดแผนการดำเนินการ และกิจกรรมของ
โครงการไว้อย่างชัดเจนและมีความเป็นไปได้

9. การจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อใช้ในการดำเนินโครงการ ต้องส่งผลต่อ
เป้าหมายแผนแม่บทย่อยที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน

หลักการจัดทำ “โครงการสำคัญ”

การจัดทำโครงการสำคัญในช่วงปีงบประมาณ 2566 - 2570

เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ **แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ** บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายในห้วงปีที่ 2 (2566-2570) ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยมอบหมายหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2563 ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้

1

การมอง
เป้าหมาย
ร่วมกัน

?

2

การวิเคราะห์
ห้วงโซ่คุณค่า
ที่ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย
และจัดทำข้อเสนอ
โครงการสำคัญ

3

การจัดลำดับ
ความสำคัญ
ของข้อเสนอ
โครงการ

4

การจัดทำ
แผนปฏิบัติราชการ

ตามพระราชกฤษฎีกาว่า
ด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ
บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
พ.ศ. 2546 และ (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2562

หน้าที่ของหน่วยงานในการจัดทำโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

1

การมอง
เป้าหมายร่วมกัน

หน่วยงานเจ้าภาพ

จ.1

จ.2

จ.3

หน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง

สศช.

สำนักงบประมาณ

ทบทวนความเกี่ยวข้อง
ของหน่วยงานต่อ
เป้าหมายแผนแม่บทย่อย

พิจารณาภารกิจหน้าที่ของ
หน่วยงานที่มีต่อการขับเคลื่อน
เป้าหมายแผนแม่บทย่อย

ประมวลผลและเผยแพร่
ความเกี่ยวข้องของหน่วยงาน
ที่มีต่อเป้าหมายแผนแม่บทย่อย

-

2

การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าที่ส่งผลให้บรรลุ
เป้าหมายแผนแม่บทย่อยและ
จัดทำข้อเสนอโครงการสำคัญ

ห่วงโซ่คุณค่าฯ จะต้องครอบคลุม ครบถ้วน
และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
โดยแสดง องค์ประกอบ และปัจจัยตั้งแต่
ต้นทาง ไปจนถึงปลายทางของกระบวนการ
ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย

การจัดทำโครงการสำคัญ (X) ต้อง
ดำเนินการบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์
และสอดคล้องกับองค์ประกอบ/ปัจจัย
ภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าฯ
เป็นไปตามหลักการ XYZ

ประมวลผลและเผยแพร่
การพิจารณาทบทวน FVCT

-

3

การจัดลำดับ
ความสำคัญของ
ข้อเสนอโครงการ

ให้คะแนนข้อเสนอโครงการสำคัญฯ
ของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย
ที่เป็นเจ้าภาพ

ให้คะแนนข้อเสนอโครงการสำคัญฯ
ของหน่วยงาน

- ให้คะแนนข้อเสนอโครงการสำคัญฯ
- ประมวลผลและดำเนินการทางกระบวนการทางสถิติ
- ประกาศรายการโครงการสำคัญประจำปี 2566

- ให้คะแนนข้อเสนอโครงการสำคัญฯ

4

การจัดทำ
แผนปฏิบัติราชการ

-

จัดทำแผนปฏิบัติราชการ
ประจำปีของหน่วยงาน

-

จัดสรรงบประมาณเพื่อรองรับ
การดำเนินโครงการสำคัญฯ

ระยะเวลา

การดำเนินการ

11 – 25 มิ.ย. 64

ทบทวนห่วงโซ่คุณค่าฯ : 11 มิ.ย. – 12 ก.ค. 64
จัดทำโครงการสำคัญประจำปี : 22 ก.ค. – 16 ส.ค. 64

19 – 30 ส.ค. 64

ตั้งแต่ 1 ต.ค. 64
เป็นต้นไป

หมายเหตุ : รายละเอียดการดำเนินการปรากฏตาม Power Point นำเสนอวิธีดำเนินการจัดทำโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ส่วนที่ 1-4

ห่วงโซ่คุณค่าของไทย

140 เป้าหมายของพจนมัตถ์ย่อย

ภายใต้แฟนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทฯประเด็น (04) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

แผนแม่บทย่อย : 4.6 การพัฒนาระบบนิเวศอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

เป้าหมาย : 040601 แรงงานไทยมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

สถานะการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย

ปี 2562

ปี 2563

Value Chain

V01 การผลิตและพัฒนากำลังคน

- ☐ F0101 หลักสูตรสำหรับใช้ในการพัฒนากำลังคน
- ☐ F0102 เทคโนโลยี อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องจักรในการศึกษาและการฝึกอบรม
- ☐ F0103 มาตรฐานของสถานศึกษาและศูนย์ฝึกอบรม
- ☐ F0104 ทักษะที่จำเป็นของบุคลากร
- ☐ F0105 ครูฝึกในสถานประกอบการ
- ☐ F0106 ระบบรับรองสมรรถนะแรงงาน มาตรฐานฝีมือแรงงาน และมาตรฐานอาชีพ
- ☐ F0107 กำลังคนเพื่อรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

V02 สถานประกอบการกิจการ

- ☐ F0201 การประยุกต์ใช้ **เครื่องมือ** เทคโนโลยี และนวัตกรรม
- ☐ F0202 เทคโนโลยีจากต่างประเทศเพื่อสนับสนุนกิจการในประเทศ
- ☐ F0203 การจ้างแรงงานที่มีศักยภาพสูง

V03 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน

- ☐ F0301 นโยบายภาครัฐและนโยบายที่เกี่ยวข้อง
- ☐ F0302 มาตรการจูงใจสถานประกอบการ
- ☐ F0303 แผนการผลิต/พัฒนากำลังคน
- ☐ F0304 ฐานข้อมูลด้านแรงงาน/สถานประกอบการ **ในทุกขนาด**
- ☐ F0305 การบูรณาการหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4
อุตสาหกรรม
และบริการแห่งอนาคต

เป้าหมาย
แผนแม่บทย่อย

แรงงานไทยมี
ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

หมายเหตุ
: ตัวอักษรสีดำ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
: ตัวอักษรสีแดง เพิ่ม/ปรับ ห่วงโซ่คุณค่า

เป้าหมาย 110401 แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะ อาชีพสูง ตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพ และความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น

11

ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

เป้าหมาย

แผนแม่บทย่อย

แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะ อาชีพสูง ตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพ และความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น

Value Chain

V01 ระบบฐานข้อมูลแรงงาน

- ☐ F0101 ข้อมูลสถานการณ์/ความต้องการตลาดแรงงาน/ค่าจ้าง/ทุนอบรม
- ☐ F0102 การเชื่อมโยงระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับด้านแรงงานทั้งภาครัฐและเอกชน
- ☐ F0103 ข้อมูลแรงงานรายบุคคล

V02 พัฒนาทักษะ

- ☐ F0201 หลักสูตรตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน
- ☐ F0202 ผู้สอนที่มีทักษะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
- ☐ F0203 การรับรองสมรรถนะแรงงาน
- ☐ F0204 การรับรองมาตรฐานแรงงาน

V03 การส่งเสริมการทำงานอย่างต่อเนื่อง

- ☐ F0301 ความพร้อมของกำลังแรงงาน
- ☐ F0302 ช่องทางในการรับบริการเพื่อพัฒนาศักยภาพ

V04 สิทธิประโยชน์การพัฒนาทักษะ

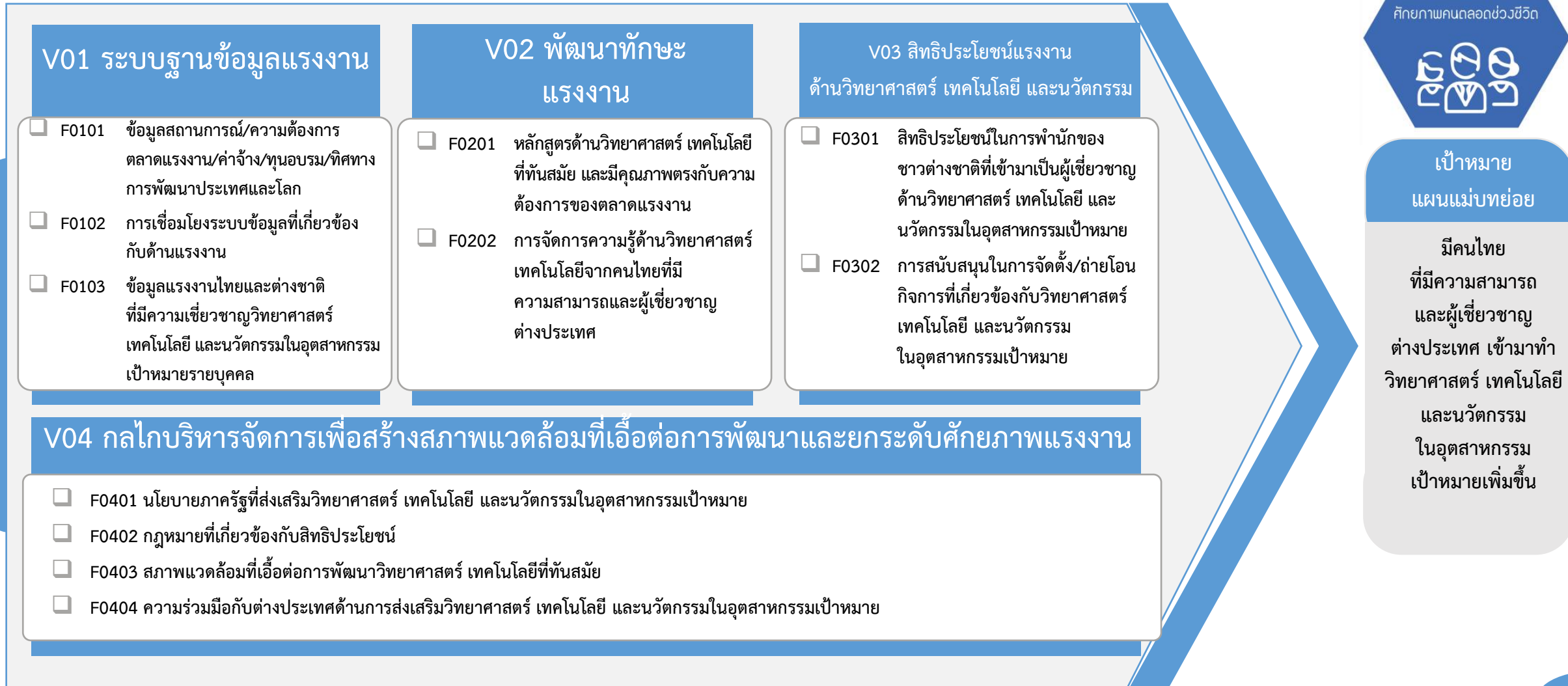
- ☐ F0401 ระบบสิทธิประโยชน์ของสถานประกอบการ
- ☐ F0402 ระบบสิทธิประโยชน์ของแรงงานทุกกลุ่ม
- ☐ F0403 ระบบสิทธิประโยชน์ให้หน่วยงานที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะแรงงาน

V05 กลไกบริหารจัดการเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและยกระดับศักยภาพแรงงาน

- ☐ F0501 ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษา
- ☐ F0502 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะแรงงาน
- ☐ F0503 ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านแรงงานที่มีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย 110402 มีคนไทยที่มีความสามารถและผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ เข้ามาทำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในอุตสาหกรรมเป้าหมายเพิ่มขึ้น

Value Chain

แผนแม่บทฯ ประเด็น (17) ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม

สถานะการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทฯ

แผนแม่บทฯ ย่อย : 17.1 การคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานและหลักประกันทาง เศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ

ปี 2562

ปี 2563

เป้าหมาย : 170101 คนไทยทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบางได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น

Value Chain

V01 นโยบาย/มาตรการด้านสวัสดิการที่ยกระดับคุณภาพชีวิต

- ☐ F0101 สวัสดิการเพื่อสร้างผลิตภาพ (Productive Welfare)
- ☐ F0102 การร่วมจ่าย/ระดมทุนจากภาคส่วนอื่นๆ
- ☐ F0103 มาตรการด้านการเงินการคลังเพื่อจัดสวัสดิการที่ครอบคลุม

V02 กลไกและเครื่องมือการขับเคลื่อน

- ☐ F0201 ความร่วมมือของทุกภาคส่วนและภาคีการพัฒนาต่าง ๆ
- ☐ F0202 ช่องทางวิธีการสื่อสาร และรูปแบบการให้บริการที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย
- ☐ F0203 ระบบช่วยเหลือทางสังคมที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย

V03 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง

- ☐ F0301 ระบบข้อมูลด้านการคุ้มครองและหลักประกันทางสังคม
- ☐ F0302 ระเบียบ/กฎหมายที่สอดคล้องและไม่เป็นอุปสรรค
- ☐ F0303 การจัดสรรงบประมาณการสร้างหลักประกันทางสังคมให้อยู่บนฐานของความยั่งยืนทางการคลัง
- ☐ F0304 สมรรถนะ (องค์ความรู้/ทัศนคติ/ประสบการณ์) ของบุคลากรที่เหมาะสม
- ☐ F0305 ศักยภาพกลุ่มเป้าหมาย (ทักษะ/องค์ความรู้)

17

ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม

เป้าหมายแผนแม่บทฯ

คนไทยทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบางได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น

หมายเหตุ : ตัวอักษรสีดำ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงห่วงโซคุณค่า
: ตัวอักษรสีแดง เพิ่ม/ปรับ ห่วงโซคุณค่า

